
Ärenden

Kommunfullmäktige kallas till sammanträde torsdagen den 23 februari kl 17.00 i sessionssalen, Fullmäktigehuset

Ärenden

1	Upprop	
2	Allmänhetens frågestund	
3	Val av justerande ledamöter	
4	Anmälningsärenden	
5	Inkomna interpellationer och enkla frågor	
6	Avsägelse av förtroendeuppdrag, entlediganden och fyllnadsväl	
7	Svar på enkla frågor	
8	Förslag till preliminära koncernbidrag år 2016 inom koncernen Borås Stadshus AB (Nr 17)	347
9	Revidering av Regler och Riktlinjer för finansverksamheten (Nr 18)	350
10	Utbetalning av partistöd 2017 till Moderaterna (Nr 19)	390
11	Utbetalning av partistöd 2017 till Centerpartiet (Nr 20)	393
12	Utbetalning av partistöd 2017 till Vänsterpartiet (Nr 21)	395
13	Handläggning av tvistiga kommuninterna mellanhavanden (Nr 22)	399
14	Försäljning av del av Viared 14:19, kv. Haglet, Viared Västra, tomt 8, 9 och 10 (Nr 23)	402
15	Beviljande av borgen till Borås Arena AB för en fotbollshall vid Ryda sportfält. (Nr 24)	409
16	Svar på motion av Annette Carlson (M), Morgan Hjalmarsson (L), Kerstin Hermansson (C), och Falco Guldenpfennig (KD): Minska matsvinnet i äldreomsorgen! (Nr 25)	418
17	Svar på motion av Björn Qvarnström (SD) och Patric Silfverklinga (SD); Mobil- och surfplatteförbud i grundskolan (Nr 26)	423
18	Svar på motion av Leif Häggblom (SD): Inför korta lektionspauser (Nr 27)	431
19	Svar på motion av Morgan Hjalmarsson (L) och Bengt Wahlgren (L): Lyft fram hus med historia (Nr 28)	438

2017-02-14

Nr 17

Förslag till preliminära koncernbidrag år 2016 inom koncernen Borås Stadshus AB

2017-01-30 Dnr 2017/KS0129 045

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Genom koncernen Borås Stadshus AB ges möjligheter att via koncernbidrag överföra resultat från ett bolag till ett annat. Då moderbolaget Borås Stadshus AB samt dess dotterbolag Borås Djurpark AB, BoråsBorås TME AB och Borås Stad Textile Fashioncenter AB har strukturella underskott så måste ca 37,4 mnkr styras till dessa från andra bolag inom koncernen.

Kommunfullmäktige har att utifrån preliminära resultat besluta om de koncernbidrag som ska ligga till grund för varje bolags årsredovisning. Eftersom de slutliga bolagsresultaten ofta kan skilja sig något från de preliminära föreslår Kommunstyrelsen att Kommunfullmäktiges beslut om koncernbidrag blir principiellt och preliminärt och kan justeras av Kommunstyrelsen om de slutliga bolagsresultaten senare förändras.

Bolagen i koncernen Borås Stadshus AB redovisar följande preliminära resultat efter finansiella poster för 2016:

	Belopp i mnkr
Borås Stadshus AB	-2,0
Borås Elnät AB	57,9
Borås Energi och Miljö AB	58,9
Borås Djurpark AB	-13,9
Borås kommuns Parkerings AB	14,6
Industribyggnader i Borås AB	13,0
BoråsBorås TME AB	-15,3
BSTF AB	-6,0
Inkubatorn i Borås AB	0,2
	<hr/> 107,5

Borås Elnät AB föreslås att för 2016 lämna 16,0 mnkr i koncernbidrag, Borås kommuns Parkerings AB föreslås lämna 14,4 mnkr och Industribyggnader i Borås AB föreslås lämna 7,0 mnkr. Borås Djurpark AB föreslås erhålla 14,2 mnkr i koncernbidrag, BSTF AB föreslås erhålla 6,0 mnkr samt BoråsBorås TME AB föreslås erhålla 15,3 mnkr, för att därefter redovisa resultat på +/- 0 kr. För Borås Energi och Miljö AB föreslås liksom tidigare att bolaget konsoliderar sig till fullo och inte lämnar något koncernbidrag. Inkubatorn i Borås AB har förvärvat under 2016 och kan inte bli föremål för koncernbidrag förrän räkenskapsåret 2017.

Sammanfattningsvis föreslås Borås Stadshus AB erhålla totalt 37,4 mnkr i koncernbidrag. Av detta stannar 2,0 mnkr i moderbolaget för att täcka främst räntekostnader, och återstående 35,4 mnkr lämnas i koncernbidrag till Borås Djurpark AB, Borås-Borås TME AB och Borås Stad Textile Fashioncenter AB.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

Borås Stadshus AB:s förslag till preliminära koncernbidrag godkänns.

Kommunstyrelsen delegeras att efter förslag från Borås Stadshus AB besluta om slutliga koncernbidrag.

Ulf Olsson
Kommunalråd

Magnus Widén
Ekonomichef

Förslag till koncernbidrag 2016*belopp i tkr om inte annat anges*

	<u>Borås Stadshus</u>	<u>Borås Elnät</u>	<u>Borås Energi o M</u>	<u>Borås Djurpark</u>	<u>Parkerings AB</u>	<u>IBAB</u>	<u>BoråsBorås TME</u>	<u>BSTF</u>	<u>Inkubatorn</u>	<u>Totalt</u>
RÖRELSENS INTÄKTER	0	277 810	949 265	58 016	37 350	32 840	3 935	6 764	10 840	1 376 820
RÖRELSENS KOSTNADER	-158	-213 140	-855 279	-70 549	-21 896	-18 178	-19 202	-12 787	-10 594	-1 221 783
Goodwill										
RÖRELSERESULTAT	-158	64 670	93 986	-12 533	15 454	14 662	-15 267	-6 023	246	155 037
Summa finansiella poster	-1 797	-6 760	-35 090	-1 387	-845	-1 626	-9	-7	-1	-47 522
Extraordinära poster					0					0
RESULTAT EFTER FINANSIELLA OCH EXTRAORDINÄRA POSTER	-1 955	57 910	58 896	-13 920	14 609	13 036	-15 276	-6 030	244	107 515
<i>Budget 2016, mnkr</i>	<i>-2,3</i>	<i>30,7</i>	<i>73,9</i>	<i>-13,2</i>	<i>6,3</i>	<i>6,1</i>	<i>-18,1</i>	<i>-8,7</i>	<i>-2,0</i>	<i>72,7</i>
Koncernbidrag, erhållna	1 955			14 153			15 302	5974	x	37 384
Koncernbidrag, lämnade		-15 960			-14 424	-7 000			x	-37 384
Bokslutsdispositioner										0
Förändring periodiseringsfond										0
Avskrivningar utöver plan		-40 194	-26 400			-4 269				-70 863
Övrigt			-32 500							-32 500
Summa	1 955	-56 154	-58 900	14 153	-14 424	-11 269	15 302	5 974	0	-103 363
RESULTAT FÖRE SKATT	0	1 756	-4	233	185	1 767	26	-56	244	4 152

Nr 18

Revidering av Regler och Riktlinjer för finansverksamheten

2017-01-30 Dnr 2016/KS0794 040

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

1. Sammanfattning

Revidering av regler och riktlinjer för finansverksamheten behöver göras med anledning av att ansvaret för räntebindningen föreslås flyttas från bolagen till internbanken.

Riktlinjerna, som beslutas av Kommunfullmäktige, omfattar de övergripande riktlinjerna för finansverksamheten i Borås Stad och de majoritetsägda bolagen. Reglerna, som beslutas av Kommunstyrelsen, anger mer detaljerade regler och instruktioner för finansverksamheten inom Borås Stad.

Förslag på nya regler och riktlinjer framgår av bilaga.

2. Revidering - övergång till centralt räntebindningsansvar

Internbanken har ända sedan uppstarten ansvaret för kapitalbindningen av de lån som tas upp för att finansiera bolagen, och bolagen har ansvaret för sin egen räntebindning. För att inte riskera att stå utan nödvändig finansiering har internbanken tagit upp lån som sträckt sig över flera år men med en räntebas som ändrar sig var tredje månad. Internbanken har alltså tillgång till kapitalet under hela låneavtalets löptid men kostnaden följer utvecklingen av den korta marknadsräntan (3 månaders stibor). Bolagen ansvarar för sin räntebindning och kan helt eller delvis byta ut den korta marknadsräntan som följer av kapitalbindningen mot en fast ränta (räntederivat).

Bakgrunden till uppdelningen mellan kapital- och räntebindningsansvar har varit att bolagen ska kunna agera utifrån sitt bolags verksamhet och förmåga att tåla svängningar i resultatet till följd av ränterörelser. Kommunfullmäktiges huvudprincip är att

50 % av skulden ska vara räntebunden i mer än ett år, men bolagen har kunnat upprätta en egen räntebindningsstrategi som ska godkännas av Kommunstyrelsen.

Internbanken föreslår nu att räntebindningsansvaret centraliseras. Efter förändringen har internbanken ansvaret för såväl kapital- som räntebindning. Internbanken bedömer att fördelarna med central räntebindning är följande:

1. Det möjliggör en väl avvägd riskhantering totalt i koncernen. De senaste åren har skuldportföljen ökat kraftigt vilket ställer högre krav på att hantera de finansiella riskerna.
2. Det samlar räntehantering där den finansiella kompetensen finns.
3. Det ger en flexibilitet att kunna tillmötesgå investerarens önskan om fast ränta utan att behöva gå omvägen över derivatmarknaden.
4. Det innebär vissa stordriftsfördelar.
5. Det medför en administrativ fördel då den s k emirrapporteringen skulle upphöra (alla interna derivat mellan bolagen och internbanken måste rapporteras av Borås Stad i enlighet med EU:s lagstiftning).
6. Det underlättar för bolagen redovisningsmässigt, då frågan om hur säkringsredovisning kan tillämpas övergår från bolagen till Borås Stad. Detta eliminerar risken att enskilt bolag inte kan tillämpa säkringsredovisning.

Central räntebindning innebär att den blir mindre anpassad till varje enskilt bolag, men å andra sidan har få av bolagen valt att upprätta en egen räntebindningsstrategi utan de har istället följt Kommunfullmäktiges huvudprincip.

För att undvika att ett enskilt stort projekts behov av kapital och räntebunden finansiering drabbar alla bolag till följd av centraliseringen bör stora projekt (>1 mdkr) hållas utanför koncernkontot.

Befintliga räntederivat kommer att löpa vidare till ordinarie förfallodag. En förtida inlösen skulle vara kostnadsneutralt på koncernnivå men innebära stora kostnader för bolagen under inlösenåret. Övergången till centralt räntebindningsansvar kommer därför att pågå under en följd av år till dess att samtliga räntederivat är avslutade.

Kommunfullmäktiges huvudprincip om att 50 procent av skulden ska vara räntebunden längre än 1 år kvarstår.

Centraliseringen av räntebindningsansvaret föreslås träda i kraft vid internbankens ordinarie ränteomsättningsdag den 15 mars 2017.

Förslaget har kommunicerats med bolagen på planerings- och uppföljningssamtal samt på internbanksmöte.

3. Revidering - övrigt

Utöver förändringen till centralt räntebindningsansvar föreslås följande revideringar:

- Justering görs avseende finansieringsrisken för att bättre motsvara Standard & Poors krav på tillgänglig likviditet. Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar.
- I bilaga till reglerna sker förändring i ränte- och kapitalbindningsstrategierna med syfte att skapa tydliga riskmandat med givna tillåtna spann för internbanken att hålla sig inom.

- Ändring görs i riskmandatet för motpartsrisker vid derivat. Den nya lydelsen, som bättre anses spegla risken, innebär att större vikt läggs vid motpartens rating istället för fokus på löptid och nominellt belopp.
- I riktlinjerna tillkommer en skrivning om att internbankens utlåning till bolagen har ett långfristigt syfte. Tillägget anses nödvändigt för att bolagen i sin redovisning ska kunna hävda att de har lång finansiering.

Nedan beskrivs föreslagna ändringar i riktlinjerna (avsnitt 4) och reglerna (avsnitt 5).

4. Förslag till ändrade lydelse i Kommunfullmäktiges *Riktlinjer för finansverksamheten Borås kommunkoncern*

Nedan beskrivs föreslagna ändringar i riktlinjerna. Nyttillkommen text är understruken, och borttagen text är ~~överstruken~~.

Riktlinjerna 1.2 Övergångsregler - Befintlig lydelse

Riktlinjerna gäller från och med beslutsdagen i Kommunfullmäktige, dock med beaktande av en övergångsperiod om 6 månader för riktlinjerna i kapitel 7.

Riktlinjerna 1.2 Övergångsregler - Ny lydelse

Riktlinjerna gäller från och med beslutsdagen i Kommunfullmäktige, dock med beaktande av en övergångsperiod om 6 månader för riktlinjerna i kapitel 7. Befintliga räntederivat mellan Borås Stad och bolagen löper på till förfall.

Riktlinjerna 1.3 Omfattning - Befintlig lydelse

Riktlinjer för finansverksamheten omfattar finansverksamheten inom kommunens samlade verksamhet; Borås Stad med majoritetsägda bolag samt andra organisationer enligt beslut i Kommunfullmäktige, i fortsättningen kallad kommunkoncernen.

Med finansverksamheten avses upplåning, utlåning, borgen, likviditetshantering, placeringar och finansiell riskhantering. Finansverksamheten omfattar även kapitalförvaltningen för Borås Stads samförvaltade stiftelser som regleras i Borås Stads regler för förvaltning av kommunens stiftelser.

Som ett komplement till dessa riktlinjer för finansverksamheten finns Kommunstyrelsens finansiella regler för Borås Stad. ~~Respektive styrelse i majoritetsägt bolag ska besluta om finansiella regler med räntebindningsstrategi och riskmandat för bolaget inom ramen för dessa riktlinjer för finansverksamheten.~~

Kommunfullmäktige ansvarar för riktlinjer för finansverksamheten i Borås kommunkoncern och för Borås Stads regler för förvaltning av kommunens stiftelser.

Kommunstyrelsen ansvarar för finansiella regler i Borås Stad.

~~Respektive bolagsstyrelse ansvarar för finansiella regler i majoritetsägda bolag.~~

Riktlinjerna 1.3 Omfattning - Ny lydelse

Riktlinjer för finansverksamheten omfattar finansverksamheten inom kommunens samlade verksamhet; Borås Stad med majoritetsägda bolag samt andra organisationer enligt beslut i Kommunfullmäktige, i fortsättningen kallad kommunkoncernen.

Med finansverksamheten avses upplåning, utlåning, borgen, likviditetshantering, placeringar och finansiell riskhantering. Finansverksamheten omfattar även kapitalförvaltningen för Borås Stads samförvaltade stiftelser som regleras i Borås Stads regler för förvaltning av kommunens stiftelser.

Som ett komplement till dessa riktlinjer för finansverksamheten finns Kommunstyrelsens finansiella regler för Borås Stad.

Kommunfullmäktige ansvarar för riktlinjer för finansverksamheten i Borås kommunkoncern och för Borås Stads regler för förvaltning av kommunens stiftelser.

Kommunstyrelsen ansvarar för finansiella regler i Borås Stad.

Riktlinjerna 2 Finansiell samordning - Befintlig lydelse

Under kommunstyrelsen ska finnas en internbank. Internbankens övergripande uppdrag är att ansvara för kommunkoncens kapitalförsörjning, tillgodose kommunkoncens behov av finansiell kompetens, samordna finansverksamheten samt verka för att på bästa sätt uppnå målet med finansverksamheten.

I kommunkoncens ska finnas ett internbanksråd som ett samarbetsorgan för finansverksamheten. Internbanksrådet ska vara ett rådgivande organ till internbanken och ska bestå av tjänstemän från respektive majoritetsägt bolag samt tjänstemän från kommunen.

Kommunkoncens externa transaktioner i finansverksamheten ska göras av internbanken. Om verksamhetsspecifika förutsättningar i bolag möjliggör för kommunkoncens förmånliga alternativa finansieringsformer ska detta utredas och upphandlas av internbanken samt godkännas av Kommunstyrelsen.

Internbankens prissättning ska vara transparent, och baseras på marknadsmässiga villkor för att möta lagkrav på konkurrensneutralitet för verksamheter som konkurrerar med privata aktörer.

Internbanken ska hålla löpande kontakt med bolagen och förvaltningarna för att bistå i deras finansverksamhet. Internbanken ska säkerställa och upprätthålla en hög finansiell kompetens, god service och tillgänglighet. Internbanken företräder kommunkoncens i kontakter med banker och andra aktörer på finansmarknaden.

~~Bolagen ska årligen i budgetprocessen föreslå finansiering av sin verksamhet. Bolagen ansvarar, inom ramen för dessa riktlinjer och utifrån respektive bolags strategi för räntebindning, för ränterisken i bolagen och beslutar om transaktioner i räntederivat med internbanken.~~

Nämnder och bolag ska ge internbanken den information som behövs för en effektiv finansiell samordning inom kommunkoncens. Tillika ska internbanken ge nämnder och bolag information som behövs för deras verksamhet.

Riktlinjerna 2 Finansiell samordning - Ny lydelse

Under kommunstyrelsen ska finnas en internbank. Internbankens övergripande uppdrag är att ansvara för kommunkoncens kapitalförsörjning, tillgodose kommunkoncens behov av finansiell kompetens, samordna finansverksamheten samt verka för att på bästa sätt uppnå målet med finansverksamheten.

I kommunkoncernen ska finnas ett internbanksråd som ett samarbetsorgan för finansverksamheten. Internbanksrådet ska vara ett rådgivande organ till internbanken och ska bestå av tjänstemän från respektive majoritetsägt bolag samt tjänstemän från kommunen.

Kommunkoncernens externa transaktioner i finansverksamheten ska göras av internbanken. Om verksamhetsspecifika förutsättningar i bolag möjliggör för kommunkoncernen förmånliga alternativa finansieringsformer ska detta utredas och upphandlas av internbanken samt godkännas av Kommunstyrelsen.

Internbankens prissättning ska vara transparent, och baseras på marknadsmässiga villkor för att möta lagkrav på konkurrensneutralitet för verksamheter som konkurrerar med privata aktörer.

Internbanken ska hålla löpande kontakt med bolagen och förvaltningarna för att bistå i deras finansverksamhet. Internbanken ska säkerställa och upprätthålla en hög finansiell kompetens, god service och tillgänglighet. Internbanken företräder kommunkoncernen i kontakter med banker och andra aktörer på finansmarknaden.

Bolagen ska årligen i budgetprocessen föreslå finansiering av sin verksamhet.

Nämnder och bolag ska ge internbanken den information som behövs för en effektiv finansiell samordning inom kommunkoncernen. Tillika ska internbanken ge nämnder och bolag information som behövs för deras verksamhet.

Riktlinjerna 3 Organisation och ansvarsfördelning - Befintlig lydelse

Ansvar för finansverksamheten inom kommunkoncernen fördelas enligt nedanstående.

Kommunfullmäktiges ansvar är att

- Besluta om riktlinjer för finansverksamheten för kommunkoncernen
- Besluta om regler för förvaltning av kommunens stiftelser
- Besluta om en ram för kommunkoncernens externa upplåning
- Besluta om en ram för kommunens egen upplåning
- Besluta om kommunens utlåning till och borgen för externa parter
- Följa finansverksamheten genom kommunens årsredovisning

Kommunstyrelsens ansvar är att

- Säkerställa kommunkoncernens kapitalförsörjning
- Årligen i budgetprocessen, eller vid behov, besluta om en ram för utlåning till och borgen för respektive bolag
- Årligen i budgetprocessen, eller vid behov, godkänna bolagens räntebindningsstrategi och tillhörande riskmandat.
- Besluta om finansiella regler för Borås Stad
- Besluta om internbankens prissättning vid utlåning och borgen till majoritetsägda bolag
- Besluta om delegationsordningen för finansverksamheten i kommunen
- Besluta om publika låneprogram
- Besluta om finansiell leasing i kommunen
- Godkänna annan upplåning för majoritetsägda bolag än den som normalt ska ske via internbanken

- Fortlöpande utvärdera riktlinjer för finansverksamheten och finansiella regler samt föreslå Kommunfullmäktige att revidera riktlinjer för finansverksamheten vid behov
- Löpande följa finansverksamheten genom finansiell rapportering

Nämnderna ansvarar för att

- Ge internbanken den information som behövs för en effektiv finansiell samordning inom kommunkoncernen.

Styrelserna i de majoritetsägda bolagen ansvarar för att

- ~~— Besluta om finansiella regler med räntebindningsstrategi och riskmandat inom ramen för dessa riktlinjer~~
- Ge internbanken den information som behövs för en effektiv finansiell samordning inom kommunkoncernen
- Hantera finansiella risker i samråd med internbanken.

Riktlinjerna 3 Organisation och ansvarsfördelning - Ny lydelse

Ansaret för finansverksamheten inom kommunkoncernen fördelas enligt nedanstående.

Kommunfullmäktiges ansvar är att

- Besluta om riktlinjer för finansverksamheten för kommunkoncernen
- Besluta om regler för förvaltning av kommunens stiftelser
- Besluta om en ram för kommunkoncernens externa upplåning
- Besluta om en ram för kommunens egen upplåning
- Besluta om kommunens utlåning till och borgen för externa parter
- Följa finansverksamheten genom kommunens årsredovisning

Kommunstyrelsens ansvar är att

- Säkerställa kommunkoncernens kapitalförsörjning
- Årligen i budgetprocessen, eller vid behov, besluta om en ram för utlåning till och borgen för respektive bolag
- Hantera kommunkoncernens räntebindning
- Besluta om finansiella regler för Borås Stad
- Besluta om internbankens prissättning vid utlåning och borgen till majoritetsägda bolag
- Besluta om delegationsordningen för finansverksamheten i kommunen
- Besluta om publika låneprogram
- Besluta om finansiell leasing i kommunen
- Godkänna annan upplåning för majoritetsägda bolag än den som normalt ska ske via internbanken
- Fortlöpande utvärdera riktlinjer för finansverksamheten och finansiella regler samt föreslå Kommunfullmäktige att revidera riktlinjer för finansverksamheten vid behov
- Löpande följa finansverksamheten genom finansiell rapportering

Nämnderna ansvarar för att

- Ge internbanken den information som behövs för en effektiv finansiell samordning inom kommunkoncernen.

Styrelserna i de majoritetsägda bolagen ansvarar för att

- Ge internbanken den information som behövs för en effektiv finansiell samordning inom kommunkoncernen

- Hantera finansiella risker i samråd med internbanken.

Riktlinjerna 6 Utlåning och borgen - *Befintlig lydelse*

Extern utlåning och borgen får endast ske enligt Kommunfullmäktiges beslut. Kapitalförsörjning till majoritetsägda bolag ska ske genom utlåning från kommunens internbank inom de av Kommunstyrelsen beslutade ramarna.

Det kommunala åtagandet kräver att kommunen har god insyn i alla kredittagares ekonomi och verksamhet, och att kredittagarna tecknar fullvärdesförsäkring för tillgångarna.

Kommunens prissättning ska eftersträva marknadsmässiga villkor för att möta lagkrav på konkurrensneutralitet för verksamheter som konkurrerar med privata aktörer. Prissättningen ska vara transparent och bestå av en underliggande marknadsränta och en marknadsmässig marginal. Vid borgen ska motsvarande marknadsmässighet eftersträvas.

All utlåning ska ske så att kommunens finansiella risker begränsas. Utlåning och borgen ska dokumenteras i avtal mellan parterna och vara begränsad i fråga om belopp och tid.

Kommunstyrelsen ska i reglerna för finansverksamheten ange regler för utlåning, borgen och säkerheter samt för att fastställa internbankens prissättning av utlåning och borgen.

Riktlinjerna 6 Utlåning och borgen - *Ny lydelse*

Extern utlåning och borgen får endast ske enligt Kommunfullmäktiges beslut. Kapitalförsörjning till majoritetsägda bolag ska ske genom utlåning från kommunens internbank inom de av Kommunstyrelsen beslutade ramarna.

De majoritetsägda bolagen ska vid var tid ha tillgång till kapital för att bedriva den av ägaren beslutade verksamheten. Bolagen har därmed en långfristig kapitalförsörjning, som beloppsmässigt fastställs i årligt beslut av Kommunstyrelsen.

Det kommunala åtagandet kräver att kommunen har god insyn i alla kredittagares ekonomi och verksamhet, och att kredittagarna tecknar fullvärdesförsäkring för tillgångarna.

Kommunens prissättning ska eftersträva marknadsmässiga villkor för att möta lagkrav på konkurrensneutralitet för verksamheter som konkurrerar med privata aktörer. Prissättningen ska vara transparent och bestå av en underliggande marknadsränta och en marknadsmässig marginal. Vid borgen ska motsvarande marknadsmässighet eftersträvas.

All utlåning ska ske så att kommunens finansiella risker begränsas. Utlåning och borgen ska dokumenteras i avtal mellan parterna och vara begränsad i fråga om belopp och tid.

Kommunstyrelsen ska i reglerna för finansverksamheten ange regler för utlåning, borgen och säkerheter samt för att fastställa internbankens prissättning av utlåning och borgen.

Riktlinjerna 7.1 Finansieringsrisk - Befintlig lydelse

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar.

~~Högst 40 procent av låne- och kreditlöftesvolymen får förfalla under en enskild 12-månadersperiod. Minst 50 procent av de närmaste 12 månadernas finansieringsbehov och minst 100 procent av de närmaste 3 månadernas finansieringsbehov ska täckas genom tillgång till likvida medel eller kreditlöften.~~

Riktlinjerna 7.1 Finansieringsrisk - Ny lydelse

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar.

Minst 100 procent av de närmaste 12 månadernas kapitalförfall ska täckas av kreditlöften och tillgänglig likviditet.

Riktlinjerna 7.2 Ränterisk - Befintlig lydelse

Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar kommunkoncernens finansnetto negativt.

För att begränsa räntekänsligheten och resultateffekten över tiden ska, som huvudprincip, maximalt 50 procent av räntebindningen förfalla inom 12 månader. ~~Med huvudprincipen som utgångspunkt ska kommunen och bolagen utforma egna räntebindningsstrategier med riskmandat. Dessa ska godkännas årligen i budgetprocessen eller vid behov. Eventuella avvikelser från huvudprincipen kan då beviljas av Kommunstyrelsen som ett led i ägarstyrningen.~~

Riktlinjerna 7.2 Ränterisk - Ny lydelse

Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar kommunkoncernens finansnetto negativt.

För att begränsa räntekänsligheten och resultateffekten över tiden ska, som huvudprincip, maximalt 50 procent av räntebindningen förfalla inom 12 månader. Kommunstyrelsen ska i reglerna för finansverksamheten utforma räntebindningsstrategi med riskmandat.

5. Förslag till ändrade lydelse Kommunstyrelsens Regler för finansverksamheten Borås Stad

Nedan beskrivs föreslagna ändringar i reglerna. Nyttillkommen text är understruken, och borttagen text är ~~överstruken~~.

Reglerna 3.1 Kommunstyrelsen - Befintlig lydelse

Kommunstyrelsen ansvarar – utöver i finansiella riktlinjer fastställt ansvar – för att

- a) Godkänna annan extern upplåning inom kommunkoncernen än via internbanken
- b) vid behov besluta om placeringsregler enligt kapitel 4
- c) besluta om regler för kapitalbinding enligt kapitel 8
- d) ~~vid behov~~ besluta om regler för hantering av ränterisker enligt kapitel 9
- e) vid behov besluta om hur valutarisker i förvaltningarna ska hanteras om motvärdet på exponeringen bedöms motsvara 5 miljoner kronor eller mer, enligt kapitel 11

- f) följa utvecklingen inom finansverksamheten och ta del av den finansiella rapporteringen

Reglerna 3.1 Kommunstyrelsen - Ny lydelse

Kommunstyrelsen ansvarar – utöver i finansiella riktlinjer fastställt ansvar – för att

- a) Godkänna annan extern upplåning inom kommunkoncernen än via internbanken
- b) vid behov besluta om placeringsregler enligt kapitel 4
- c) besluta om regler för kapitalbindning enligt kapitel 8
- d) besluta om regler för hantering av ränterisker enligt kapitel 9
- e) vid behov besluta om hur valutarisker i förvaltningarna ska hanteras om motvärdet på exponeringen bedöms motsvara 5 miljoner kronor eller mer, enligt kapitel 11
- f) följa utvecklingen inom finansverksamheten och ta del av den finansiella rapporteringen

Reglerna 3.3 Internbanken - Befintlig lydelse

Kommunens finanschef är tillika chef för internbanken och ansvarar för verksamheten på de sätt och inom de ramar som Kommunstyrelsen beslutar.

Finanschefen ansvarar för att

- a) säkerställa kommunkoncernens kapitalförsörjning
- b) vid behov föreslå uppdatering av riktlinjerna för finansverksamheten och reglerna för finansverksamheten
- c) verkställa extern upplåning, utlåning, derivat, placeringar och övriga för kommunkoncernen erforderliga finansiella transaktioner
- d) besluta om internbankens prissättning vid utlåning och borgen till majoritetsägda bolag
- e) bevaka och hantera kommunens finansiella risker
- f) utarbeta arbetsprocesser, rutiner och instruktioner för finansverksamheten samt säkerställa att alla finansiella aktiviteter bedrivs med god intern kontroll
- g) rapportera till Kommunstyrelsen enligt anvisningar för uppföljning
- h) upprätta rapporteringsstruktur som bilägges i bilaga 2
- i) samordna kontakter med banker och andra finansiella institutioner
- j) samordna betalningsflöden, likviditetshantering och andra banktjänster
- k) sammankalla och leda internbanksrådet
- l) bevaka utvecklingen på de finansiella marknaderna och av tjänster som kan vara till nytta för kommunkoncernen
- m) följa upp att bolagen följer av respektive bolagsstyrelse fastställd räntebindningsstrategi och tillhörande riskmandat
- n) tillgodose kommunkoncernens hela behov av finansiell kompetens, genom att erbjuda kommunkoncernen intern och extern rådgivning
- o) alla kommunens verksamheter har kontantfria betalningssätt att erbjuda medborgarna samt minimera förekomsten av kontanter internt
- p) utfärda instruktioner inom finansverksamhetens område till stöd för verksamheten

Reglerna 3.3 Internbanken - Ny lydelse

Kommunens finanschef är tillika chef för internbanken och ansvarar för verksamheten på de sätt och inom de ramar som Kommunstyrelsen beslutar.

Finanschefen ansvarar för att

- a) säkerställa kommunkoncernens kapitalförsörjning

- b) räntebindning görs enligt dessa regler
- c) vid behov föreslå uppdatering av riktlinjerna för finansverksamheten och reglerna för finansverksamheten
- d) verkställa extern upplåning, utlåning, derivat, placeringar och övriga för kommunkoncernen erforderliga finansiella transaktioner
- e) besluta om internbankens prissättning vid utlåning och borgen till majoritetsägda bolag
- f) bevaka och hantera kommunens finansiella risker
- g) utarbeta arbetsprocesser, rutiner och instruktioner för finansverksamheten samt säkerställa att alla finansiella aktiviteter bedrivs med god intern kontroll
- h) rapportera till Kommunstyrelsen enligt anvisningar för uppföljning
- i) upprätta rapporteringsstruktur som bilägges i bilaga 2
- j) samordna kontakter med banker och andra finansiella institutioner
- k) samordna betalningsflöden, likviditetshantering och andra banktjänster
- l) sammankalla och leda internbanksrådet
- m) bevaka utvecklingen på de finansiella marknaderna och av tjänster som kan vara till nytta för kommunkoncernen
- n) tillgodose kommunkoncernens hela behov av finansiell kompetens, genom att erbjuda kommunkoncernen intern och extern rådgivning
- o) alla kommunens verksamheter har kontantfria betalningssätt att erbjuda medborgarna samt minimera förekomsten av kontanter internt
- p) utfärda instruktioner inom finansverksamhetens område till stöd för verksamheten

Reglerna 6.3 Internbankens prissättning - Befintlig lydelse

Internbankens prissättning ska vara transparent och eftersträva marknadsmässiga villkor för att möta lagkrav på konkurrensneutralitet för verksamheter som konkurrerar med privata aktörer. Internbankens villkor ska därmed inte vara bättre eller sämre än de villkor bolaget skulle kunna få på egna meriter. Med marknadsmässiga villkor avses det pris som är resultatet av nedanstående två delar.

- ~~1. En rörlig räntebas knuten till stibor 3 månader~~
- ~~2. En bedömd marknadsmässig marginal. Marginalen ska avspegla den kostnad respektive bolag bedöms ha för att finansiera sig på egna meriter på respektive kredit i kommunkoncernens samlade låneportfölj. Varje enskild kredit i kommunkoncernens portfölj bedöms vid upplåningstillfället och marginalen beräknas därefter som ett genomsnitt på respektive bolags låneportfölj. Internbanken ska vid bedömningen ta hjälp av extern part.~~

Reglerna 6.3 Internbankens prissättning - Ny lydelse

Internbankens prissättning ska vara transparent och eftersträva marknadsmässiga villkor för att möta lagkrav på konkurrensneutralitet för verksamheter som konkurrerar med privata aktörer. Internbankens villkor ska därmed inte vara bättre eller sämre än de villkor bolaget skulle kunna få på egna meriter. Med marknadsmässiga villkor avses det pris som är resultatet av nedanstående två delar.

1. Internbankens självkostnad för upplåning
2. En bedömd marknadsmässig avgift. Avgiften ska spegla den skillnad i kostnad respektive bolag bedöms ha för att finansiera sig på egna meriter jämfört med kommunen. Internbanken ska vid bedömningen ta hjälp av en extern part.

Reglerna 8.2 Regler - Befintlig lydelse

För att begränsa finansieringsrisken ska följande regler följas.

- a) ~~Internbanken ska vid var tidpunkt ha en likviditetsreserv motsvarande minst 400 procent av kommunkoncernens samlade finansieringsbehov de kommande 3 månaderna och minst 50 procent av finansieringsbehovet de kommande 12 månaderna, dock lägst 200 miljoner kronor vid varje givet tillfälle~~
- b) Externa kreditlöften som får räknas med i likviditetsreserven ska ha en avtalad räntemarginal och en återstående löptid om minst 3 månader
- e) ~~Högst 40 procent av internbankens totala upplånings- och kreditlöftesvolym får förfalla under en enskild 12-månaders period~~
- d) Kommunstyrelsen beslutar om en strategi och riskmandat för kommunkoncernens kapitalbindning (bilaga 1)
- e) Internbanken ska sträva efter att ha en upplånings- och kreditlöftesvolymen fördelad på minst 3 olika upplåningsformer eller långgivare
- f) Om internbankens totala upplånings- och kreditlöftesvolym beräknas överstiga 1 000 miljoner kronor ska internbanken eftersträva att fördela upplåningen så att högst 50 procent av upplåningen i genomsnitt under en flerårig period sker från en och samma kreditgivare/upplåningsform
- g) I den mån internbanken har reversutlåning ska den matcha upp- och utlåningsvillkor i syfte att minimera finansieringsrisken. Undantag medges för utlåning av belopp under 25 miljoner kronor med en löptid kortare än 3 år. Summan av denna omatchade utlåning får dock inte vid vart tillfälle uppgå till mer än 100 miljoner kronor.

Reglerna 8.2 Regler - Ny lydelse

För att begränsa finansieringsrisken ska följande regler följas

- a) Internbanken ska vid var tidpunkt ha en likviditetsreserv bestående av lånelöften och tillgänglig likviditet motsvarande minst 100 procent av de närmaste 12 månadernas kapitalförfall
- b) Externa kreditlöften som får räknas med i likviditetsreserven ska ha en avtalad räntemarginal och en återstående löptid om minst 12 månader
- c) Kommunstyrelsen beslutar om en strategi och riskmandat för kommunkoncernens kapitalbindning (bilaga 1)
- d) Internbanken ska sträva efter att ha en upplånings- och kreditlöftesvolymen fördelad på minst 3 olika upplåningsformer eller långgivare
- e) Om internbankens totala upplånings- och kreditlöftesvolym beräknas överstiga 1 000 miljoner kronor ska internbanken eftersträva att fördela upplåningen så att högst 50 procent av upplåningen i genomsnitt under en flerårig period sker från en och samma kreditgivare/upplåningsform
- f) I den mån internbanken har reversutlåning ska den matcha upp- och utlåningsvillkor i syfte att minimera finansieringsrisken. Undantag medges för utlåning av belopp under 25 miljoner kronor med en löptid kortare än 3 år. Summan av denna omatchade utlåning får dock inte vid vart tillfälle uppgå till mer än 100 miljoner kronor.

Reglerna 9.1 Allmänt - Befintlig lydelse

Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar kommunens finansnetto negativt. Ränteriskhantering ska syfta till att undvika stora och snabba genomslag i finansnettot.

~~Majoritetsägda bolag ska enligt finansiella riktlinjer för Borås Kommunkoncern utforma strategi och riskmandat för respektive bolags räntebindning. Internbanken ska~~

~~låna ut till bolagen med rörlig räntebas via koncernkontot och göra transaktioner i räntederivat med bolagen.~~

Ränterisken i kommunen uppstår till följd av extern upplåning, externa räntederivat, placeringar, utlåning samt interna räntederivat med bolagen och övriga organisationer.

Målet med ränteriskhanteringen är att långsiktigt åstadkomma bästa möjliga finansnetto inom ramen för de risktaganden som fastställs i dessa regler för finansverksamheten.

Reglerna 9.1 Allmänt - Ny lydelse

Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar kommunens finansnetto negativt. Ränteriskhantering ska syfta till att undvika stora och snabba genomslag i finansnettot.

Ränterisken i kommunen uppstår till följd av extern upplåning, externa räntederivat, placeringar, utlåning samt interna räntederivat med bolagen och övriga organisationer.

Målet med ränteriskhanteringen är att långsiktigt åstadkomma bästa möjliga finansnetto inom ramen för de risktaganden som fastställs i dessa regler för finansverksamheten.

Reglerna 9.2 Regler - Befintlig lydelse

Följande regler gäller för hanteringen av ränterisker.

- ~~a) All utlåning till bolagen ska ske med rörlig räntebas via kommunens koncernkontostruktur~~
- ~~b) All upplåning för vidareutlåning till bolagen ska som huvudprincip ske med rörlig räntebas~~
- ~~c) Om upplåning för vidareutlåning till bolagen sker med fast räntebas ska internbanken ingå de derivattransaktioner som krävs för att nå en rörlig räntebas för vidareutlåning~~
- ~~d) I alla derivattransaktioner med motparter inom kommunkoncernen ska som huvudprincip ränterisken elimineras genom matchning av räntevillkor i ett externt eller internt derivat~~
- ~~e) Undantag från punkten d) medges för derivattransaktioner under 10 miljoner kronor med en löptid kortare än 3 år. Summan av omatchade derivat får dock inte vid vart tillfälle uppgå till mer än nominellt 20 miljoner kronor~~
- ~~f) I den mån internbanken har reversutlåning ska den matcha upp- och utlåningsvillkor för att minimera ränterisken. Undantag medges för utlåning av belopp under 10 miljoner kronor med en löptid kortare än 3 år. Summan av denna omatchade utlåning får dock inte vid vart tillfälle uppgå till mer än 100 miljoner kronor.~~
- ~~g) Om kommunen är nettolåntagare ska det finnas en tydligt definierad strategi för ränteriskhanteringen som tillsammans med metoder för uppföljning, utvärdering och ett riskmandat för internbanken beslutas av Kommunstyrelsen. Strategin ska biläggas dessa regler i bilaga 1. Strategin ska uttryckas som en bestämd förfallostruktur för räntebindningen och motiv för valet av strategi ska dokumenteras.~~

Reglerna 9.2 Regler - Ny lydelse

Kommunen ansvar för och beslutar om koncernens räntebindning. Det ska finnas en tydligt definierad strategi för räntebindningen som tillsammans med metoder för upp-

följning, utvärdering och ett riskmandat för internbanken beslutas av Kommunstyrelsen. Strategin ska uttryckas som en bestämd förfallostruktur för räntebindningen.

Reglerna 10.3 Regler - Befintlig lydelse

Följande regler gäller för derivatinstrument och motpartsrisiker.

- a) Derivatinstrument får användas endast till att hantera finansiella risker i underliggande upp- och utlåning, placeringsportfölj eller underliggande valuta-exponeringar
- b) Kommunen får använda derivatinstrument form av terminer, FRA-kontrakt, swapar , optioner och kombinationer av dessa instrument för att hantera ränte- och valutarisker
- c) Riskbedömning och konsekvensanalys av en derivattransaktion ska alltid göras före affärsavslut. Konsekvensanalysen ska för varje ny typ av derivatinstrument innehålla en modell för derivatinstrumentets påverkan på förfallostrukturens räntebindning.
- d) Samtliga derivatinstrument ska registreras i finanssystemet och marknadsvärderas kvartalsvis i månadsrapporteringen
- e) Alla koncerninterna derivattransaktioner ska dokumenteras i avtal mellan parterna
- f) Kommunen ska ha ramavtal för derivathandel eller motsvarande ramavtal med minst 4 externa motparter
- ~~g) Godkända externa motparter vid derivataffärer är skandinavisk bank med rating om minst A+ (S&P) eller A3 (Moody´s) eller annan motpart med rating om minst AA- (S&P) eller A1 (Moody´s)~~
- h) Internbanken ska upprätta nominella och marknadsvärdesbaserade riskmandat för externa motpartsrisiker som biläggs i bilaga 1.

Reglerna 10.3 Regler - Ny lydelse

Följande regler gäller för derivatinstrument och motpartsrisiker.

- a) Derivatinstrument får användas endast till att hantera finansiella risker i underliggande upp- och utlåning, placeringsportfölj eller underliggande valuta-exponeringar
- b) Kommunen får använda derivatinstrument form av terminer, FRA-kontrakt, swapar , optioner och kombinationer av dessa instrument för att hantera ränte- och valutarisker
- c) Riskbedömning och konsekvensanalys av en derivattransaktion ska alltid göras före affärsavslut. Konsekvensanalysen ska för varje ny typ av derivatinstrument innehålla en modell för derivatinstrumentets påverkan på förfallostrukturens räntebindning.
- d) Samtliga derivatinstrument ska registreras i finanssystemet och marknadsvärderas kvartalsvis i månadsrapporteringen
- e) Alla koncerninterna derivattransaktioner ska dokumenteras i avtal mellan parterna
- f) Kommunen ska ha ramavtal för derivathandel eller motsvarande ramavtal med minst 4 externa motparter
- g) Internbanken ska upprätta nominella och marknadsvärdesbaserade riskmandat för externa motpartsrisiker som biläggs i bilaga 1.

Reglerna Bilaga 1 - *Befintlig lydelse*

Kapitalbindningsstrategi för upplåning – normportfölj och riskmandat

Den av Kommunstyrelsen fastställda normportföljen anges som andel av internbankens totala upplånings- och kreditlöftesvolym med kapitalbindning inom följande tidsintervall:

Intervall	< 1 år	> 1 år < 3 år	3–10 år	> 10 år
Andel förfall	0 %	60 %	40 %	0 %

Riskmandatet specificeras som maximal respektive minimal andel av låneportföljen i respektive tidsintervall:

Intervall *	< 1 år	> 1 år < 3 år	3–10 år	> 10 år
Maximal andel	25 %	90 %	60 %	20 %
Minimal andel	0 %	30 %	10 %	0 %

* Notera att maximalt förfall inom en enskild 12 månadsperiod får högst uppgå till 40 procent.

Om verklig portfölj avviker från den ovanstående maximala respektive minimala andelen förfall i något löptidsintervall måste finanschefen utan onödigt dröjsmål återställa låneportföljen inom riskmandatet.

Strategi och riskmandat för ränteriskhanteringen

Borås Stad är inte nettolåntagare. Kommunstyrelsen har därför inte beslutat om någon räntebindningsstrategi och tillhörande riskmandat för stadens portfölj.

Riskmandat för motpartsrisiker derivat

Exponeringen för motpartsrisiker begränsas genom reglerna i tabellen nedan. Affärer som överskrider angivna beloppsgränser får inte göras.

Beloppsgränsen för nominellt belopp ska beräknas som nettot av förlängande och förkortande positioner per löptidsintervall. Med beloppsgräns för marknadsvärde avses det positiva marknadsvärde som utestående derivat betingar. Marknadsvärdet beräknas som nuvärdet av de framtida betalningsflöden som ett derivatavtal medför. Om detta värde överskrider ska inga nya derivat, som ökar nettoexponeringen, göras med denna motpart. Utestående derivat behöver dock inte åtgärdas. Bedömningen ska göras avseende nettoexponering, dvs positioner med motsatt resultatexponering får exkluderas vid bedömningen.

Godkända motparter vid derivataffärer

Motpartskategori	Max-löptid	Nominell beloppsgräns per motpart	Beloppsgräns marknadsvärde
Skandinavisk bank med rating om minst A+ (S&P) eller A1 (Moody's)	15 år	3 000 Mkr	150 Mkr per motpart

Motpart med rating om minst AA- (S&P) eller Aa3 (Moody's)	15 år	2 000 Mkr	50 Mkr per motpart
---	-------	-----------	--------------------

Reglerna Bilaga 1 - Ny lydelse

Riskmandat

Kapitalbindningsstrategi för upplåning

Internbankens totala upplånings- och kreditlöftesvolym ska eftersträva en genomsnittlig kapitalbindning på 2,5 år med ett tillåtet intervall mellan 1,5 år och 4 år. Dock ska alltid minst 100 procent av de närmaste 12 månadernas kapitalförfall täckas av kreditlöften och tillgänglig likviditet.

Räntebindningsstrategi för upplåning

Internbankens upplåningsportfölj ska eftersträva en genomsnittlig räntebindning på 2,5 år med ett tillåtet intervall mellan 1,5 år och 4 år. Vid eventuell avvikelse från Kommunfullmäktiges huvudprincip om maximalt 50 procent räntebindningsförfall inom 12 månader, ska finanschefen i finansrapporten till Kommunstyrelsen anmäla avvikelsen samt informera om åtgärd.

Riskmandat för motpartsrisiker derivat

Exponeringen för motpartsrisiker begränsas i tabellen nedan. Affärer som överskrider angivna beloppsgränser får inte göras. Om kreditbetyget för en befintlig motpart nedgraderas och kreditbetyget därefter understiger den angivna nedre gränsen enligt tabellen nedan ska en bedömning göras av såväl motpartens som associerade positioners risk. Händelsen ska vidare rapporteras vid närmast kommande rapporteringstillfälle till Kommunstyrelsen med förslag till åtgärd respektive tidplan. En eventuell avveckling av positionen ska göras strukturerat med hänsyn tagen till marknadsförutsättningarna, kostnader och risker.

Kreditexponering i derivatinstrument

Limiter per motpart i mkr

Rating	Max marknadsvärde	Faktor	Nominellt belopp
AAA	250	0,25	5 000
AA-	150	0,5	3 000
A-	100	1	2 000
BBB-	50	2	1 000
Total max	300		

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Revidering av Riktlinjer för finansverksamheten Borås Stad godkänns.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson
Kommunalråd

Magnus Widén
Ekonomichef

Strategi

Program

Plan

Policy

Riktlinjer

• **Regler**

Regler för finansverksamheten

Borås Stad

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

STRATEGI – avgörande vägval för att nå målen för Borås
PROGRAM – verksamheter och metoder i riktning mot målen
PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning
RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera
REGLER – absoluta gränser och ska-krav

Fastställt av: Kommunstyrelsen

Datum: 11 maj 2006, reviderad 7 mars 2011, 28 november 2011, 13 oktober 2014, 16 maj 2016
och 30 januari 2017

För revidering ansvarar Kommunstyrelsen

Dokumentet gäller för alla nämnder och internbanken Dokumentet gäller till och med: 2020

Regler för finansverksamheten

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Kommunfullmäktige har fastställt riktlinjer för finansverksamheten för Borås kommunkoncern. Riktlinjerna för finansverksamheten omfattar Borås Stad med majoritetsägda bolag samt andra organisationer enligt separat beslut i Kommunfullmäktige, i fortsättningen kallat kommunkoncernen.

Riktlinjerna för finansverksamheten anger att Kommunstyrelsen ska besluta om regler för finansverksamheten för Borås Stad. Vidare anges i riktlinjer för finansverksamheten att majoritetsägda bolag ska besluta om regler för finansverksamheten med räntebindningsstrategi och tillhörande riskmandat.

Borås Stads stiftelseförvaltning regleras i Borås Stads regler för förvaltning av kommunens stiftelser.

1.2 Syfte med reglerna för finansverksamheten

Syftet med reglerna för finansverksamheten är att ange

- hur kommunens finansiella risker ska hanteras
- mål och regler för hur kommunen ska driva sin finansverksamhet
- ansvarsfördelning
- hur rapportering, uppföljning och kontroll ska ske.

1.3 Mål med finansverksamheten

Riktlinjerna för finansverksamheten anger att det övergripande målet för finansverksamheten i hela kommunkoncernen är att medverka till en god ekonomisk hushållning genom att

- tillgodose verksamhetens behov av finansiering enligt budget
- säkerställa betalningsförmågan och trygga tillgången på kapital
- inom ramen för ovanstående, eftersträva bästa möjliga finansnetto
- effektivisera och utnyttja stordriftsfördelar inom upplåning, kapitalflöden, likviditetshantering, betalningsrutiner och övriga finansiella tjänster.

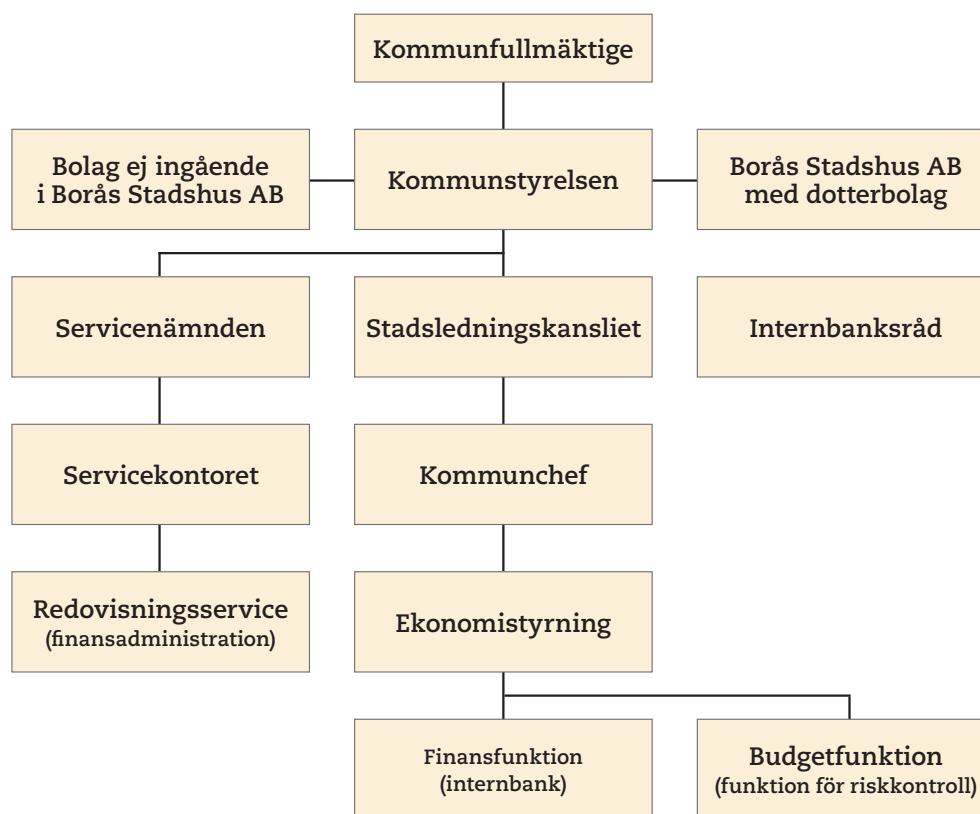
Riktlinjerna anger också att finansverksamheten inom kommunkoncernen ska bedrivas

- effektivt
- betryggande med god riskkontroll och utan spekulativa inslag. Upplåning och utlåning vars enda syfte är att skapa räntevinster för kommunkoncernen ska inte förekomma.
- aktivt för att skapa möjligheter att rationellt hantera risker med hänsyn till kostnaden för att minska eller eliminera risker
- med etisk hänsyn och med hög kompetens.

1.4 Uppdatering av regler för finansverksamheten

Kommunstyrelsen ska löpande bevaka behovet av att revidera reglerna för finansverksamheten.

2 Organisation

Finansverksamheten i staden är organiserad i tre från varandra avskilda enheter:

1. En internbank i finansfunktionen. Internbanken utgör front office för finansverksamheten och hanterar alla finansiella risker i Borås Stad.
2. En funktion för finansadministration, placerad i avdelningen Redovisningsservice, i Servicekontoret. Funktionen utgör back office för administration av finansverksamheten. Funktionen rapporterar direkt till chefen för Redovisningsservice.
3. En funktion för riskkontroll, placerad i budgetfunktionen. Funktionen ska säkerställa att ingångna finansiella transaktioner överensstämmer med beslutsunderlag från internbanken. Funktionen rapporterar direkt till ekonomichefen. Extern part kontrollerar regelbundet att regler och riskmandat efterlevs.

I kommunkoncernen ska finnas ett internbanksråd som ett samarbetsorgan för finansverksamheten i kommunkoncernen. Internbanksrådet ska vara ett rådgivande organ till internbanken och ska bestå av tjänstemän från respektive majoritetsägt bolag samt tjänstemän från kommunen. Kommunens finanschef är sammankallande. Minst fyra möten med minnesanteckningar ska hållas årligen.

3 Ansvarsfördelning

Kommunfullmäktiges och Kommunstyrelsens ansvar styrs av riktlinjer för finansverksamheten som beslutas av Kommunfullmäktige. En aktiv finansförvaltning ställer krav på korta handläggningstider och därigenom väl definierade delegationsuppdrag. Utöver vad som anges nedan fastställs kommunens ansvarsfördelning av Kommunstyrelsen beslutad delegationsordning.

Det operativa ansvaret för finansverksamheten inom kommunen fördelas enligt följande.

3.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar - utöver i finansiella riktlinjer fastställt ansvar - för att

- a) godkänna annan extern upplåning inom kommunkoncernen än via internbanken
- b) vid behov besluta om placeringsregler enligt kapitel 4
- c) besluta om regler för kapitalbindning enligt kapitel 8
- d) besluta om regler för hantering av ränterisker enligt kapitel 9
- e) vid behov besluta om hur valutarisker i förvaltningarna ska hanteras om motvärdet på exponeringen bedöms motsvara 5 miljon kronor eller mer, enligt kapitel 11
- f) följa utvecklingen inom finansverksamheten och ta del av den finansiella rapporteringen

3.2 Kommunstyrelsens presidium

Kommunstyrelsens presidium ansvarar dessutom för att

- a) besluta om tillfälliga och mindre omfattande avsteg från reglerna för finansverksamhet om särskilda skäl föreligger och rapportera detta vid nästa rapporteringstillfälle till Kommunstyrelsen
- b) besluta om hur risker som inte omfattas av reglerna för finansverksamheten tillfälligtvis ska hanteras.

3.3 Internbanken

Kommunens finanschef är tillika chef för internbanken och ansvarar för verksamheten på de sätt och inom de ramar som Kommunstyrelsen beslutar.

Finanschefen ansvarar för att

- a) säkerställa kommunkoncernens kapitalförsörjning
- b) räntebindning görs enligt dessa regler
- c) vid behov föreslå uppdatering av riktlinjerna för finansverksamheten och reglerna för finansverksamheten
- d) verkställa extern upplåning, utlåning, derivat, placeringar och övriga för kommunkoncernen erforderliga finansiella transaktioner
- e) besluta om internbankens prissättning vid utlåning och borgen till majoritetsägda bolag
- f) bevaka och hantera kommunens finansiella risker
- g) utarbeta arbetsprocesser, rutiner och instruktioner för finansverksamheten samt säkerställa att alla finansiella aktiviteter bedrivs med god intern kontroll
- g) rapportera till Kommunstyrelsen enligt anvisningar för uppföljning
- h) upprätta rapporteringsstruktur som bilägges i bilaga 2
- i) samordna kontakter med banker och andra finansiella institutioner
- j) samordna betalningsflöden, likviditetshantering och andra banktjänster
- k) sammankalla och leda internbanksrådet
- l) bevaka utvecklingen på de finansiella marknaderna och av tjänster som kan vara till nytta för kommunkoncernen
- m) tillgodose kommunkoncernens hela behov av finansiell kompetens, genom att erbjuda kommunkoncernen intern och extern rådgivning
- n) alla kommunens verksamheter har kontantfria betalningssätt att erbjuda medborgarna samt minimera förekomsten av kontanter internt.
- o) utfärda instruktioner inom finansverksamhetens område till stöd för verksamheten

3.4 Chefen för Redovisningsservice

Chefen för Redovisningsservice ansvarar för att

- a) administrera och redovisa internbankens betalningstransaktioner
- b) omedelbart rapportera avvikelser från reglerna för finansverksamheten och andra felaktigheter eller incidenter till chefen för Servicekontorets avdelning för Ekonomi/fordon/ verkstad.

3.5 Riskkontrollfunktionen

Riskkontrollfunktionen, själva eller genom extern part, ansvarar för att

- a) kontrollera att internbankens finansiella transaktioner överensstämmer med beslutsunderlag från internbanken och följer finansverksamhetens regler för normportfölj och riskmandat (bilaga 1)
- b) omedelbart rapportera avvikelser från regler för finansverksamheten och andra felaktigheter eller incidenter till ekonomichefen.

4 Likviditetshantering

4.1 Allmänt

Med likviditetshantering avses matchningen av in- och utbetalningar samt hantering av kortfristiga låne- och placeringsbehov. Internbanken svarar för samordning, planering och förvaltning av kommunkoncernens hela likviditet.

Likviditetshanteringen ska bedrivas med målet att samordna kapitalströmmarna i kommunkoncernen och att sänka räntekostnaderna genom effektiva betalningsrutiner och god likviditetsplanering.

4.2 Likviditetsplanering

Koncernens likviditetsbehov ska sammanställas av internbanken. Bolagen och förvaltningarna rapporterar likviditetsprognoser enligt anvisningar från internbanken. Likviditetsplaneringen ska vara till grund för bedömning av betalningsberedskapen på kort (1 dag – 12 mån) och lång sikt (1 – 3 år) samt utgöra underlag för beslut om upplåning och placering av likvida medel.

4.3 Koncernkonto

I kommunkoncernen ska finnas ett koncernkontosystem för samordning av betalningsflöden. Endast internbanken får öppna bank- och valutakonton.

4.4 Likviditetsreserv

Med likviditetsreserv avses medel som kan användas för att säkra kommunkoncernens kortsiktiga betalningsförmåga. I likviditetsreserven räknas in obundna bankmedel, marknadsvärdet på placeringar som kan frigöras på tre bankdagar, utnyttjade kreditlöften och framtida positiva netton av kassaflöden inom tre dagar. Likviditetsreservens storlek specificeras i kapitel 8 Finansieringsrisker.

4.5 Regler för intern placering av överskottslikviditet

Kommunens överskottslikviditet ska i första hand placeras i internbanken för vidareutlåning inom kommunkoncernen, dock med hänsyn tagen till bolagens möjligheter till ränteavdrag.

Följande regler gäller för intern placering av kommunens överskottslikviditet.

- a) all placering ska ske med rörlig räntebas
- b) placeringarnas löptider ska anpassas till vilken placeringshorisont som gäller i förhållande till kommunens framtida betalningar (matchningsprincipen)
- c) all placering ska ske till marknadsmässiga villkor
- d) interna placeringar ska ur internbankens perspektiv riskmässigt mätas och likställas med extern upplåning.

4.6 Extern placering av överskottslikviditet med placeringshorisont under 1 år

Om kommunkoncernen har överskottslikviditet som inte behövs för att upprätthålla likviditetsreserven eller som inte kan utnyttjas för att matcha upplåningsbehov inom kommunkoncernen får den placeras enligt reglerna nedan.

- a) placeringarnas löptider och risktagande ska anpassas till vilken placeringshorisont som gäller i förhållande till framtida betalningar (matchningsprincipen)
- b) placering av överskottslikviditet får ske i instrument enligt punkt 4.7 med en maximal löptid om 12 månader
- c) ingen enskild motpart, svenska staten exkluderad, får svara för mer än 50 procent av samtliga placeringar. Dock får alltid upp till 500 miljoner kronor placeras hos en enskild motpart.

4.7 Tillåtna instrument med placeringshorisont under 1 år

Överskottslikviditet får, utöver utlåning inom av Kommunfullmäktige fastställda ramar, placeras i följande instrument.

- a) kontoinlåning/deposit i bank som har en rating om antingen lägst A-1 (S&P) eller P-1 (Moody's);
- b) penningmarknadsinstrument som har lägst A-1/K-1-rating (S&P);
- c) skuldebrev utgivna av svenska staten, svenska statens helägda bolag, svenska kommuner och landsting samt av svenska kommuner och landsting helägda bolag.
- d) kontoinlåning/deposit i den bank som kommunen har flödesbanksavtal med.
- e) Korta räntefonder (genomsnittlig räntebindning max 1 år) registrerade hos Finansinspektionen bestående av räntebärande papper med god kreditvärdighet och riskspridning. Fonderna ska i allt väsentligt uppfylla detta dokumentets övriga placeringsbegränsningar/ placeringsregler.

4.8 Extern placering av överskottslikviditet med placeringshorisont över 1 år

Om kommunkoncernen har överskottslikviditet som inte behövs för att upprätthålla likviditetsreserven eller som inte kan utnyttjas för att matcha upplåningsbehov inom kommunkoncernen får den placeras enligt reglerna nedan.

- a) placeringarnas löptider och risktagande ska anpassas till vilken placeringshorisont som gäller i förhållande till framtida betalningar (matchningsprincipen) .
- b) placering av överskottslikviditet får ske i instrument enligt punkt 4.9 med en genomsnittlig löptid på 2 år med en tillåten avvikelse på +/- 1 år och en maximal löptid på 5 år.
- c) ingen särskild motpart, svenska staten exkluderad, får svara för mer än 10% av samtliga placeringar med en återstående löptid över 1 år. Dock får alltid upp till 50 miljoner kronor placeras hos en enskild motpart.

4.9 Tillåtna instrument med placeringshorisont över 1 år

Överskottslikviditet med en placeringshorisont som överstiger 1 år får, utöver utlåning inom av Kommunfullmäktige fastställda ramar, placeras i följande instrument.

- a) obligationer utgivna av Kommuninvest, svenska staten och svenska statens helägda bolag samt obligationer garanterade av svenska staten;
- b) obligationer utgivna av svenska kommuner och landsting eller av dessa helägda bolag;
- c) Obligationer utgivna av motparter vars rating är lägst antingen AA-(S&P) eller A1 (Moody's)
- d) Långa räntefonder (genomsnittlig räntebindning över 1 år) registrerade hos Finansinspektionen bestående av räntebärande värdepapper med god kreditvärdighet och riskspridning. Fonderna ska i allt väsentligt uppfylla detta dokumentets övriga placeringsbegränsningar/placeringsregler

4.10 Hållbara och ansvarsfulla placeringar

Placeringarna ska ske på ett etiskt och miljömässigt försvarbart sätt, och verka i samma riktning som Borås Stads grundläggande värderingar kring ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet.

Kommunen ska eftersträva att placera endast i företag som följer ILO:s kärnkonventioner och OECD:s program för multinationella företag. ILO:s kärnkonventioner rör fackliga rättigheter, skydd mot tvångsarbete, avskaffande av barnarbete och skydd mot diskriminering medan OECD:s riktlinjer för multinationella företag rör miljöskydd, informationsförmedling, konkurrens, anställning, konsumentintressen, beskattning, vetenskap och teknologi och bekämpning av mutor.

Placeringar ska inte göras i företag vars omsättning härrör från områdena vapen, alkohol, spel, pornografi eller tobak.

Placeringar ska inte göras i företag som har verksamhet med syfte att prospektera, exploatera, utvinna eller producera fossil energi.

5 Upplåning

5.1 Allmänt

All upplåning i kommunkoncernen ska inrymmas inom de av Kommunfullmäktige beslutade ramarna och samordnas genom internbanken. Med upplåning avses alla former av finansiering och kreditlöften. Extern upplåning ska ske av internbanken i Borås Stads namn. Om verksamhetsspecifika förutsättningar i bolagen möjliggör för koncernen förmånliga alternativa finansieringsformer ska detta utredas och upphandlas av internbanken samt godkännas av Kommunstyrelsen.

Finansiell leasing i kommunkoncernen jämföras med upplåning. All leasing i kommunen beslutas av Kommunstyrelsen.

Internbanken ska förvalta kommunkoncernens låneportfölj på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt med hänsyn tagen till risker och andra faktorer.

5.2 Regler

Följande regler gäller vid upplåning.

- a) internbankens upplåning ska uppfylla kraven på en låg finansieringsrisk, hög kvalitet på lånedokumentation och enkel administration
- b) upplåning och utlåning vars enda syfte är att skapa räntevinster för kommunkoncernen ska inte förekomma
- c) internbanken ska arbeta med god framförhållning vid upplåning
- d) låneförfall inför årsskiftet ska i möjligaste mån undvikas
- e) upplåning ska i möjligaste mån ske så att enskilda lånebelopp inte understiger 100 miljoner kronor

Regler för hantering av finansieringsrisker finns i kapitel 8.

5.3 Upplåningsformer

Följande upplåningsformer är tillåtna.

- a) upplåning får ske genom utgivande av obligation eller annat löpande skuldebrev
- b) upplåning får ske genom banklån från svensk eller utländsk bank
- c) upplåning får ske genom tecknande av skuldebrev med annan finansiell institution eller placerare.

Kommunstyrelsen ska besluta separat om publika låneprogram som certifikatsprogram och obligationsprogram.

6 Utlåning och borgen till majoritetsägda bolag

6.1 Allmänt

Utlåning och borgen får endast ske enligt Kommunstyrelsens utlånings- och borgensramar. Internbanken ska erbjuda marknadsmässiga finansieringslösningar till bolagen.

6.2 Regler

Följande regler gäller för utlåning och borgen.

- a) internbanken ska i första hand tillgodose lånebehov genom utlåning och i andra hand genom att gå i borgen för upplåningen
- b) all utlåning ska ske så att kommunens finansiella risker begränsas
- c) all utlåning och borgen ska vara beloppsbegränsad
- d) all utlåning ska dokumenteras i avtal mellan parterna
- e) vid utlåning sker internbankens prissättning enligt 6.3. f) borgen får inte vara generell
- g) underliggande kreditavtal ska i dess helhet granskas och godkännas av finanschefen innan borgen tecknas
- h) all borgen ska registerföras och alla borgenshandlingar tillsammans med underliggande kreditavtal ska arkiveras
- i) vid borgen ska borgensavgift baserad på internbankens prissättning enligt 6.3 belasta borgenstagaren.

6.3 Internbankens prissättning

Internbankens prissättning ska vara transparent och eftersträva marknadsmässiga villkor för att möta lagkrav på konkurrensneutralitet för verksamheter som konkurrerar med privata aktörer. Internbankens villkor ska därmed inte vara bättre eller sämre än de villkor bolaget skulle kunna få på egna meriter. Med marknadsmässiga villkor avses det pris som är resultatet av nedanstående två delar.

1. Internbankens självkostnad för upplåning
2. En bedömd marknadsmässig avgift. Avgiften ska spegla den skillnad i kostnad respektive bolag bedöms ha för att finansiera sig på egna meriter jämfört med kommunen. Internbankens ska vid bedömningen ta hjälp av en extern part.

För verksamhet som inte är konkurrensutsatt kan prissättningen utgöras av internbankens självkostnadspris.

Internbanken ska följa och löpande dokumentera utvecklingen av sin prissättning, dels för att styrka konkurrenskraftig finansiering gentemot bolagen och dels för att otillbörlig konkurrens inte ska uppstå. Internbankens prissättning ska löpande redovisas till internbanksrådet och till Kommunstyrelsen.

6.4 Administration av utlåning

För effektiv administration kommer koncernkontosystemet att utnyttjas som plattform för internbankens utlåning. Koncernkontosystemet loggar aktuellt saldo för respektive bolag och ränteberäknar detta dagligen. Kvartalsvis debiteras respektive bolag genom att kvartalets räntekostnader dras från kontot. Beräkning av aktuell räntesats sker av internbanken enligt 6.3. Underlag för ränteberäkning skickas till respektive bolag månadsvis.

7 Utlåning och borgen till externa parter

7.1 Allmänt

Utlåning eller borgen till externa bolag och organisationer får ske endast om det kan anses vara av allmänt intresse.

För extern utlåning och borgen till bolag och organisationer beslutar Kommunfullmäktige i varje enskilt fall.

7.2 Regler

Följande regler gäller för att begränsa risken vid utlåning.

- a) utlåning ska i första hand ske med kort kapital- och räntebindning, alternativt med möjlighet att årligen justera lånevillkoren.

7.3 Internbankens avgifter

Kommunfullmäktige beslutar om eventuell borgensavgift, och storlek på denna, efter förslag av internbanken. Avgiftens storlek omprövas årligen.

8 Finansieringsrisk

8.1 Allmänt

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar.

Målet är att uppnå en låg finansieringskostnad samtidigt som betalningsförmågan säkerställs på såväl kort som lång sikt. Vid hantering av finansieringsrisk ska S&Ps likviditetskriterier beaktas.

8.2 Regler

För att begränsa finansieringsrisken ska följande regler följas.

- a) internbanken ska vid var tidpunkt ha en likviditetsreserv bestående av lånelöften och tillgänglig likviditet motsvarande minst 100 procent av de närmsta 12 månaders kapitalförfall
- b) externa kreditlöften som får räknas med i likviditetsreserven ska ha en avtalad räntemarginal och en återstående löptid om minst 3 månader
- c) Kommunstyrelsen beslutar om en strategi och riskmandat för kommunkoncernens kapitalbindning och räntebindning (bilaga 1)
- d) internbanken ska sträva efter att ha upplånings- och kreditlöftesvolymen fördelad på minst 3 olika upplåningsformer eller långgivare
- e) om internbankens totala upplånings- och kreditlöftesvolym beräknas överstiga 1 000 miljoner kronor ska internbanken eftersträva att fördela upplåningen så att högst 50 procent av upplåningen i genomsnitt under en flerårig period sker från en och samma kreditgivare/ upplåningsform
- f) I den mån internbanken har reversutlåning ska den matcha upp- och utlåningsvillkor i syfte att minimera finansieringsrisken. Undantag medges för utlåning av belopp under 25 miljoner kronor med en löptid kortare än 3 år. Summan av denna omatchade utlåning får dock inte vid vart tillfälle uppgå till mer än 100 miljoner kronor.

9 Ränterisker

9.1 Allmänt

Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar kommunens finansnetto negativt. Ränteriskhantering ska syfta till att undvika stora och snabba genomslag i finansnettot.

Ränterisken i kommunen uppstår till följd av extern upplåning, externa räntederivat, placeringar, utlåning samt interna räntederivat med bolagen och övriga organisationer.

Målet med ränteriskhanteringen är att långsiktigt åstadkomma bästa möjliga finansnetto inom ramen för de risktaganden som fastställs i dessa regler för finansverksamheten.

9.2 Regler

Kommunen ansvarar för och beslutar om koncernens räntebindning. Det ska finnas en tydligt definierad strategi för räntebindningen som tillsammans med metoder för uppföljning, utvärdering och ett riskmandat för internbanken beslutas av Kommunstyrelsen. Strategin ska biläggas dessa regler i bilaga 1. Strategin ska uttryckas som en bestämd förfallostruktur för räntebindningen.

10 Derivatinstrument

10.1 Allmänt

För att hantera riskerna i finansverksamheten förekommer olika derivatinstrument i marknaden. All användning av derivatinstrument förutsätter att internbanken har god förståelse för instrumentets funktion, prissättning och tillhörande risker och har administrativa rutiner som kan hantera dessa affärer.

10.2 Motpartsrisiker

Med motpartsrisiker avses risken för att motparten i derivattransaktioner inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär. Internbanken ska sträva efter att sprida externa motpartsrisiker. Bedömning av motpartsrisk ska ske inför varje transaktion. Bedömningen ska avse nettoexponering och beakta kommunens hela engagemang med motparten. För flexibilitet och handlingsberedskap ska internbanken så långt det är möjligt se till att kommunen har outnyttjade limiter för derivattransaktioner hos aktuella motparter.

10.3 Regler

Följande regler gäller för derivatinstrument och motpartsrisiker.

- a) derivatinstrument får användas endast till att hantera finansiella risker i underliggande upp- och utlåning, placeringsportfölj eller underliggande valutaexponeringar
- b) kommunen får använda derivatinstrument i form av terminer, FRA-kontrakt, swappar, optioner och kombinationer av dessa instrument för att hantera ränte- och valutarisker
- c) riskbedömning och konsekvensanalys av en derivattransaktion ska alltid göras före affärsavslut. Konsekvensanalysen ska för varje ny typ av derivatinstrument innehålla en modell för derivatinstrumentets påverkan på förfallostrukturens räntebindning
- d) samtliga derivatinstrument ska registreras i finanssystemet och marknadsvärderas kvartalsvis i månadsrapporteringen
- e) alla koncerninterna derivattransaktioner ska dokumenteras i avtal mellan parterna
- f) kommunen ska ha ramavtal för derivathandel eller motsvarande ramavtal med minst 4 externa motparter
- g) internbanken ska upprätta nominella och marknadsvärdesbaserade riskmandat för externa motpartsrisiker som bilägges i bilaga 1.

10.4 Internbankens avgifter

Internbankens prissättning för derivattransaktioner ska vara marknadsmässiga och utan påslag.

10.5 Administration av interna derivat

Samtliga externa derivat i kommunkoncernen tecknas av internbanken med kommunen som motpart till bankerna. För en effektiv administration ska som huvudprincip derivaten löpa med fyra förfalldagar årligen på IMM-dagar, dvs. den tredje onsdagen i mars, juni, september och december. Beräkning av räntedebitering sker av internbanken och underlag för debitering skickas kvartalsvis.

11 Valutarisker

11.1 Valutarisk

För varje betydande finansiell risk ska det finnas en tydligt angiven strategi med ett tillhörande riskmandat. Med valutarisk avses risken för att kommunen drabbas av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar.

Valutakursrisker kan uppstå inom verksamheten. I finansverksamheten uppkommer valutarisker om kommunen lånar eller placerar i utländsk valuta. I förvaltningarna uppkommer valutarisker om kommunen upphandlar varor eller tjänster i utländsk valuta eller får bidrag i utländsk valuta. Valutarisker i förvaltningarnas verksamheter kan vara komplexa och inte alltid möjliga att säkra.

Det åligger förvaltningarna att identifiera och omedelbart till internbanken rapportera valutarisker i verksamheten om motvärdet på exponeringen bedöms motsvara 1 miljon kronor eller mer.

Målet är att valutarisker inom förvaltningarnas verksamhet i möjligaste mån ska begränsas. Valutarisker i finansverksamheten ska omedelbart säkras.

11.2 Regler

Följande regler gäller för hanteringen av valutarisker.

- a) valutarisker i finansverksamheten ska omedelbart säkras med derivatinstrument
- b) valutarisker i förvaltningarnas verksamheter ska säkras enligt beslut i Kommunstyrelsen om motvärdet på exponeringen bedöms motsvara 5 miljon kronor eller mer
- c) för valutarisker i förvaltningarnas verksamheter med ett motvärde på exponeringen som bedöms motsvara mindre än 5 miljon kronor beslutar förvaltningen efter samråd med internbanken hur valutarisken ska hanteras.

12 Operativa Risker

12.1 Allmänt

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller felaktiga system. De operativa riskerna ska begränsas genom uppdaterade och väl dokumenterade rutinbeskrivningar och arbetsinstruktioner.

Varje transaktion ska administreras så att risken för fel och eventuell skada minimeras. En person som gjort affärsavslut och registrerat denna i finanssystemet får inte godkänna samma affär. Detta hanteras praktiskt genom olika behörighetsnivåer i finanssystemet, vilket säkerställer att annan person än den som genomfört affären kontrollerar och godkänner den.

Målet med hanteringen av de operativa riskerna är att minimera förluster på grund av fel i processer, system eller bristande kontroll.

12.2 Regler

Följande gäller för att säkerställa god intern kontroll.

- a) alla affärstransaktioner och betalningar ska utföras enligt fullmakter, attestordning eller andra delegeringar
- b) alla transaktionsverifikationer ska vid transaktionstillfället kompletteras med en handelsnota som anger viktiga villkor och motiv för transaktionen
- c) alla affärstransaktioner ska registreras i finanssystem, affärssystemets reskontra eller på annat sätt registreras i redovisningen
- d) alla affärstransaktioner ska kontrolleras mot interna beslutsunderlag och externa affärsbekräftelser

- e) alla affärstransaktioner och mellanhavanden mellan kommunen och bolagen ska löpande och månadsvis stämmas av och bekräftas. Differenser ska omedelbart utredas och klaras upp. Vid oenighet ska kommunchefen informeras.

13 Rapportering

Rapporter ska upprättas med syfte dels att vara underlag för planering och beslut, dels att vara ett styr- och kontrollmedel över hur väl finansverksamheten följer finansiella riktlinjer och regler för finansverksamheten. Utöver nedanstående rapportering ska den rapportering som Kommunfullmäktige eller Kommunstyrelsen efterfrågar ske enligt deras instruktioner.

13.1 Incidentrapportering

All finansiell verksamhet är förknippad med ett risktagande. Att förutse alla risker är omöjligt. Varje medarbetare i kommunen är skyldig att omedelbart rapportera avvikelser och incidenter till kommunchefen. Kommunstyrelsens presidium har rätt att besluta om tillfälliga avvikelser från regler för finansverksamheten och har även rätt att besluta om hur risker som inte omfattas av reglerna tillfälligtvis ska hanteras.

13.2 Månadsrapportering

Rapporteringen ska innehålla de basfakta för upp- och utlåning, likviditetshantering samt placeringar som visar att finansverksamheten bedrivs inom de ramar för risktagande som är specificerade i riktlinjerna och reglerna för finansverksamheten. Rapporteringen ska på en aggregerad nivå visa bokförda värden och förändringen av dessa för all upplåning, utlåning och placeringar i kommunen. För de positioner där marknadsvärdet avviker från bokfört värde ska även detta visas. Rapporteringsstruktur framgår i bilaga 2.

Månadsrapporteringen ska levereras till Kommunstyrelsen normalt senast den 7:e bankdagen i varje månad.

13.3 Rapportering från bolag och förvaltningar till internbanken

Det åligger nämnderna och styrelserna i bolagen att ge internbanken den information som behövs för en effektiv finansiell samordning i kommunkoncernen. Internbanken ska löpande från förvaltningarna och bolagen begära in rapportering för likviditetsplanering och planering av kommunkoncernens kapitalförsörjning.

13.4 Rapportering från internbanken till internbanksråd

Internbanken ska rapportera verksamheten till internbanksrådet. Rapporteringen ska bl a baseras på senaste månadsrapporteringen till Kommunstyrelsen samt sammanställning av likviditetsprognoser och kapitalförsörjningsplaner för kommunkoncernen. Internbanken ska i internbanksrådet även rapportera och redovisa internbankens intäkter och kostnader samt internbankens prissättning.

13.5 Rapportering från Internbanken till bolagen

Bolagen ska få motsvarande månadsrapportering som Kommunstyrelsen får enligt 13.2. Övrig rapportering till bolagen ska bestå av en engagemangsrapport enligt rapporteringsstruktur i bilaga 2.

Bilaga 1

Riskmandat

Kapitalbindningsstrategi för upplåning

Internbankens totala upplånings- och kreditlöftesvolym ska eftersträva en genomsnittlig kapitalbindning på 2,5 år med ett tillåtet intervall mellan 1,5 år och 4 år. Dock ska alltid minst 100 % av närmsta 12 månaders kapitalförfall täckas av kreditlöften och tillgänglig likviditet

Räntebindningsstrategi för upplåning

Internbankens upplåningsportfölj ska eftersträva en genomsnittlig räntebindning på 2,5 år med ett tillåtet intervall mellan 1,5 år och 4 år. Vid eventuell avvikelse från Kommunfullmäktiges huvudprincip om maximalt 50 procent räntebindningsförfall inom 12 månader, ska finanschefen i finansrapporten till Kommunstyrelsen anmäla avvikelsen samt informera om åtgärd.

Riskmandat för motpartsrisker derivat

Exponeringen för motpartsrisker begränsas i tabellen nedan. Affärer som överskrider angivna beloppsgränser får inte göras. Om kreditbetyget för en befintlig motpart nedgraderas och kreditbetyget därefter understiger den angivna nedre gränsen enligt tabellen nedan ska en bedömning göras av såväl motpartens som associerade positioners risk. Händelsen ska vidare rapporteras vid närmast kommande rapporteringstillfälle till Kommunstyrelsen med ett förslag till åtgärd respektive tidplan. En eventuell avveckling av positionen ska göras strukturerat med hänsyn tagen till marknadsförutsättningarna, kostnader och risker.

Kreditexponering i derivatinstrument

Limiter per motpart i mkr

Rating	Max marknadsvärde	Faktor	Nominellt belopp
AAA	250	0,25	5 000
AA-	150	0,5	3 000
A-	100	1	2 000
BBB-	50	2	1 000
Total max	300		

Bilaga 2

Rapportstruktur

Rapport	Innehåll	Mottagare
Finansrapport	Likviditetssituation	Kommunstyrelsen
	Internbankens finansiering	Ekonomichef
	Ränte- och kapitalbindning	Revisionschef
	Internbankens snittränta och prissättning	Budgetchef
	Känslighetsanalys	Bolag i kommunkoncernen
	Risikanalys	
	Marknadsvärde av utestående derivat	
	Portföljdata/nyckeltal	
Engagemangsrapport	Utestående skuld/fordran	Bolag i kommunkoncernen
	Specifikation lån och derivat	
	Upplupen ränta	
	Internbankens snittränta	
	Internbankens aktuella ränta	
	Aktuell räntebindning	
Årsredovisning	Internbankens års- och verksamhetsberättelse	Kommunfullmäktige

Finansrapport och engagemangsrapport framställs av internbanken månatligen, normalt inom 7 arbetsdagar följande månad. Årsredovisningen framläggs för Kommunfullmäktige i maj följande år.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Strategi

Program

Plan

Policy

• **Riktlinjer**

Regler

Riktlinjer för finansverksamheten Borås kommunkoncern

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

STRATEGI – avgörande vägval för att nå målen för Borås
PROGRAM – verksamheter och metoder i riktning mot målen
PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning
RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera
REGLER – absoluta gränser och ska-krav

Fastställt av: Kommunfullmäktige
Datum: 15 december 2005, reviderad 26 maj 2011, 20 november 2014 och 23 februari 2017
För revidering ansvarar Kommunstyrelsen
För ev. uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Kommunstyrelsen
Dokumentet gäller för nämnderna, bolagen och internbanken
Dokumentet gäller till och med 2020

Riktlinjer för finansverksamheten BORÅS KOMMUNKONCERN

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Kommunens övergripande finansiella strategi är att eftersträva en effektiv kapitalanvändning och en effektiv kapitalanskaffning. Detta genom att med högt ställda krav på säkerhet och sundhet i det finansiella arbetet optimalt styra betalningsströmmarna för att minimera behovet av rörelsekapital, och optimalt styra finansieringen med främmande kapital. Kommunkoncernens övergripande finansiella strategi om en effektiv kapitalanvändning behandlas inte i detta dokument. Dessa riktlinjer omfattar enbart finansverksamheten.

Investeringar som till följd av sin storlek anses extraordinära kan efter beslut i KF hanteras på annat sätt än vad som anges i dessa riktlinjer.

1.2 Övergångsregler

Riktlinjerna gäller från och med beslutsdagen i Kommunfullmäktige, dock med beaktande av en övergångsperiod om 6 månader för riktlinjerna i kapitel 7. Befintliga räntederivat mellan Borås Stad och bolagen löper på till förfall.

1.3 Omfattning

Riktlinjer för finansverksamheten omfattar finansverksamheten inom kommunens samlade verksamhet; Borås Stad med majoritetsägda bolag samt andra organisationer enligt beslut i Kommunfullmäktige, i fortsättningen kallat kommunkoncernen.

Med finansverksamheten avses upplåning, utlåning, borgen, likviditetshantering, placeringar och finansiell riskhantering. Finansverksamheten omfattar även kapitalförvaltningen för Borås Stads samförvaltade stiftelser som regleras i Borås Stads regler för förvaltning av kommunens stiftelser.

Som ett komplement till dessa riktlinjer för finansverksamheten finns Kommunstyrelsens finansiella regler för Borås Stad.

Kommunfullmäktige ansvarar för riktlinjer för finansverksamheten i Borås kommunkoncern och för Borås Stads regler för förvaltning av kommunens stiftelser.

Kommunstyrelsen ansvarar för finansiella regler i Borås Stad.

1.4 Syfte med riktlinjer för finansverksamheten

Riktlinjer för finansverksamheten är ett ramverk från Kommunfullmäktige som anger övergripande mål, organisation med ansvarsfördelning, och riktlinjer för finansverksamheten inom kommunkoncernen.

1.5 Mål med finansverksamheten

Det övergripande målet för finansverksamheten inom kommunkoncernen är att medverka till en god ekonomisk hushållning genom att

- tillgodose verksamhetens behov av finansiering enligt budget
- säkerställa betalningsförmågan och trygga tillgången på kapital

- inom ramen för ovanstående, eftersträva bästa möjliga finansnetto
- effektivisera och utnyttja stordriftsfördelar inom upplåning, kapitalflöden, likviditetshantering, betalningsrutiner och övriga finansiella tjänster.

Finansverksamheten inom kommunkoncernen ska bedrivas

- effektivt
- betryggande med god riskkontroll och utan spekulativa inslag. Upplåning och utlåning vars enda syfte är att skapa räntevinster för kommunkoncernen ska inte förekomma.
- aktivt för att skapa möjligheter att rationellt hantera risker med hänsyn till kostnaden för att minska eller eliminera risker
- med etisk hänsyn och med hög kompetens.

2 Finansiell samordning

Under Kommunstyrelsen ska finnas en internbank. Internbankens övergripande uppdrag är att ansvara för kommunkoncernens kapitalförsörjning, räntebindning, tillgodose kommunkoncernens behov av finansiell kompetens, samordna finansverksamheten samt verka för att på bästa sätt uppnå målet med finansverksamheten.

I kommunkoncernen ska finnas ett internbanksråd som ett samarbetsorgan för finansverksamheten. Internbanksrådet ska vara ett rådgivande organ till internbanken och ska bestå av tjänstemän från respektive majoritetsägt bolag samt tjänstemän från kommunen.

Kommunkoncernens externa transaktioner i finansverksamheten ska göras av internbanken. Om verksamhetsspecifika förutsättningar i bolag möjliggör för kommunkoncernen förmånliga alternativa finansieringsformer ska detta utredas och upphandlas av internbanken samt godkännas av Kommunstyrelsen.

Internbankens prissättning ska vara transparent, och baseras på marknadsmässiga villkor för att möta lagkrav på konkurrensneutralitet för verksamheter som konkurrerar med privata aktörer.

Internbanken ska hålla löpande kontakt med bolagen och förvaltningarna för att bistå i deras finansverksamhet. Internbanken ska säkerställa och upprätthålla en hög finansiell kompetens, god service och hög tillgänglighet. Internbanken företräder kommunkoncernen i kontakter med banker och andra aktörer på finansmarknaden.

Bolagen ska årligen i budgetprocessen föreslå finansiering av sin verksamhet.

Nämnder och bolag ska ge internbanken den information som behövs för en effektiv finansiell samordning inom kommunkoncernen. Tillika ska internbanken ge nämnder och bolag information som behövs för deras verksamhet.

3 Organisation och ansvarsfördelning

Ansaret för finansverksamheten inom kommunkoncernen fördelas enligt nedanstående.

Kommunfullmäktiges ansvar är att

- besluta om riktlinjer för finansverksamheten för kommunkoncernen
- besluta om regler för förvaltning av kommunens stiftelser
- besluta om en ram för kommunkoncernens externa upplåning
- besluta om en ram för kommunens egen upplåning
- besluta om kommunens utlåning till och borgen för externa parter
- följa finansverksamheten genom kommunens årsredovisning.

Kommunstyrelsens ansvar är att

- säkerställa kommunkoncernens kapitalförsörjning
- hantera kommunkoncernens räntebindning
- årligen i budgetprocessen, eller vid behov, besluta om en ram för utlåning till och borgen för respektive bolag
- besluta om finansiella regler för Borås Stad
- besluta om internbankens prissättning vid utlåning och borgen till majoritetsägda bolag
- besluta om delegationsordning för finansverksamheten i kommunen
- besluta om publika låneprogram
- besluta om finansiell leasing i kommunen
- godkänna annan upplåning för majoritetsägda bolag än den som normalt ska ske via internbanken
- fortlöpande utvärdera riktlinjer för finansverksamheten och finansiella regler samt föreslå Kommunfullmäktige att revidera riktlinjer för finansverksamheten vid behov
- löpande följa finansverksamheten genom finansiell rapportering.

Nämnderna ansvarar för att

- ge internbanken den information som behövs för en effektiv finansiell samordning inom kommunkoncernen.

Styrelserna i de majoritetsägda bolagen ansvarar för att

- ge internbanken den information som behövs för en effektiv finansiell samordning inom kommunkoncernen
- hantera finansiella risker i samråd med internbanken.

4 Likviditetshantering och placeringar

Likviditetshandlingen inom kommunkoncernen ska samordnas via internbanken. Kommunkoncernen ska ha ett koncernkontosystem för att samordna betalningsflöden. Endast internbanken får öppna bank- och valutakonton. Majoritetsägda bolag ska vara anslutna till kommunens koncernkontostruktur. Ej majoritetsägda bolag och organisationer kan anslutas efter ansökan.

Likviditetshandlingen ska effektivisera kapitalförsörjningen och beakta en god betalningsberedskap vid alla tillfällen. Bolagen och förvaltningarna ansvarar för att optimera sitt rörelsekapital, och ge internbanken information för kommunkoncernens likviditetsplanering på både kort och lång sikt.

Överskottslikviditet ska i första hand användas för att reducera lånebehovet i kommunkoncernen, dock med hänsyn tagen till bolagens möjligheter till ränteavdrag. Om det ändå finns bestående överskottslikviditet i kommunen ska den hanteras aktivt och inom reglerna för risktagande. De bolag som är anslutna till kommunens koncernkontostruktur ska placera all överskottslikviditet genom internbanken.

Regler för likviditetshantering och placeringar anges i regler för finansverksamheten Borås Stad.

5 Upplåning

All upplåning i kommunkoncernen ska inrymmas inom de av Kommunfullmäktige beslutade ramarna och samordnas genom internbanken.

Finansiell leasing i kommunkoncernen jämföras med upplåning. Normalt är den effektiva finansieringskostnaden för ett leasingavtal högre än kommunens alternativkostnad vid

egen finansiering eller lånefinansiering. Därför används finansiell leasing i normalfallet sparsamt, och all leasing i kommunen ska beslutas av Kommunstyrelsen. Leasing i bolagen kan ske, dock först efter samråd med internbanken.

Kapitalförsörjningen ska tryggas med en låg finansieringsrisk genom en god diversifiering avseende lånens förfallostruktur, upplåningsformer, långgivare och väl avvägda likviditetsreserver.

En hög säkerhet för tillgång till finansiering ska eftersträvas. Kommunkoncernens betalningsförmåga ska vid varje tidpunkt vara säkerställd via tillgång till likvida medel och/eller genom avtalade kreditlöften.

Kommunstyrelsen ska i reglerna för finansverksamheten ange regler för upplåning och likviditetsreserver.

6 Utlåning och borgen

Extern utlåning och borgen får endast ske enligt Kommunfullmäktiges beslut. Kapitalförsörjning till majoritetsägda bolag ska ske genom utlåning från kommunens internbank inom de av Kommunstyrelsen beslutade ramarna.

De majoritetsägda bolagen ska vid var tid ha tillgång till kapital för att bedriva den av ägaren beslutade verksamheten. Bolagen har därmed en långfristig kapitalförsörjning, som beloppsmässigt fastställs i årligt beslut av Kommunstyrelsen.

Det kommunala åtagandet kräver att kommunen har god insyn i alla kredittagares ekonomi och verksamhet, och att kredittagarna tecknar fullvärdesförsäkring för tillgångarna.

Kommunens prissättning ska eftersträva marknadsmässiga villkor för att möta lagkrav på konkurrensneutralitet för verksamheter som konkurrerar med privata aktörer. Prissättning ska vara transparent och bestå av kommunens självkostnad för upplåningen plus en marknadsmässig avgift. Vid borgen ska en motsvarande marknadsmässighet eftersträvas.

All utlåning ska ske så att kommunens finansiella risker begränsas. Utlåning och borgen ska dokumenteras i avtal mellan parterna och vara begränsad ifråga om belopp.

Kommunstyrelsen ska i reglerna för finansverksamheten ange regler för utlåning, borgen och säkerheter samt för att fastställa internbankens prissättning av utlåning och borgen.

7 Finansiell riskhantering

Finansiell verksamhet är förknippad med risktagande, dels i form av finansiella risker, dels i form av operativa risker. För varje betydande finansiell risk ska det finnas en tydligt angiven strategi och riktlinjer.

Följande riktlinjer gäller för kommunen och i tillämpliga fall bolagen.

7.1 Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar.

Minst 100 % av närmsta 12 månaders kapitalförfall ska täckas av kreditlöften och tillgänglig likviditet.

7.2 Ränterisk

Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar kommunkoncernens finansnetto negativt.

För att begränsa räntekänsligheten och resultateffekten över tiden ska, som huvudprincip, maximalt 50 procent av räntebindningen förfalla inom 12 månader. Kommunstyrelsen ska i reglerna för finansverksamheten utforma räntebindningsstrategi med riskmandat.

7.3 Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken för att motparten inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär. I finansiella transaktioner med motpartsrisk ska bara motparter med hög kreditvärdighet väljas. Motpartsrisker ska i möjligaste mån reduceras genom att riskerna sprids på flera motparter.

7.4 Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att drabbas av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar.

I finansverksamheten uppkommer valutarisker om upplåning eller placering sker i utländsk valuta. Valutarisker i finansverksamheten ska omedelbart valutasäkras.

Respektive förvaltning och bolag ansvarar för att identifiera och rapportera valutarisker som uppkommer i den löpande verksamheten till internbanken. Rapportering av verksamhet beslutar i samråd med internbanken hur valutariskerna ska hanteras.

7.5 Derivatinstrument

Med derivat avses ett finansiellt instrument för att hantera kurs- och ränterisker. Derivatinstrument får användas endast till att hantera finansiella risker i underliggande upp- och utlåning, placeringsportfölj eller underliggande valutaexponeringar. All användning av derivatinstrument förutsätter god förståelse för instrumentets funktion, prissättning, tillhörande risker och administrativa rutiner som kan hantera dessa affärer. Kommunkoncernens derivattransaktioner ska göras av internbanken. Riskbedömning och konsekvensanalys av en derivattransaktion ska alltid göras före affärsavslut.

Kommunstyrelsen ska i reglerna för finansverksamheten ange regler för derivatinstrument.

7.6 Operativa risker

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller felaktiga system.

De operativa riskerna ska begränsas genom god intern kontroll, uppföljning och rapportering. Finansverksamheten ska organiseras utifrån en ansvarsfördelning som alltid upprätthåller principen att ingen enskild person ensam ska handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan.

8 Rapportering

Kommunstyrelsen ska till Kommunfullmäktige rapportera om finansverksamheten i samband med årsredovisning. Kommunstyrelsen ska bedöma om det finns anledning till särskilda rapporter eller beslut i Kommunfullmäktige om den finansiella verksamheten.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Nr 19

Utbetalning av partistöd 2017 till Moderaterna

2017-02-13   Dnr 2017/KS0151 104

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Moderaterna i Borås har inkommit med en skriftlig redovisning av hur partistödet för år 2016 har använts. Till redovisningen finns ett granskningsintyg bifogat. Fullmäktige skall fatta beslut om att utbetalning av partistöd för 2017 kan ske.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Partistöd till Moderaterna i Borås för år 2017 kan utbetalas.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson
Kommunstyrelsens ordförande

Göran Björklund
Kommunsekreterare

017-01-23

Redovisning av partistöd

Enligt 11§ kommunallagen ska partier som uppbär partistöd årligen redovisa att utbetalt partistöd har använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin.

Parti: Moderaterna, Borås Stad

Perioden avser: 2016-01-01 till 2016-12-31

Intäkter:

Partistöd: 992.969 kr

Utbildningsbidrag 192.451 + Räntor 7.023 + övrigt 4000,- Totalt 203.474 kr

Kostnader:

Service- och kanslitjänster, förbund not1: 248.902 kr

Övrigt not 2: 538.697 kr

Ej använda medel not 3: 408.844 kr

Sparade medel från tidigare år not 4: 1.489.646 kr

Not 1:

Service och kanslitjänster avser bl.a. försäkringar, medlemssystem, administrativ och IT-support, kassör, presstjänst, utbildning, kopiering och tryckning av lokalt material. Valadministration inför val 2018

Not2:

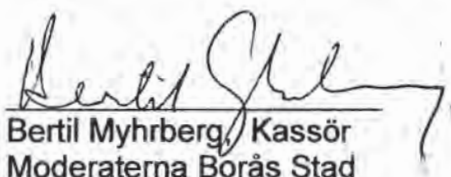
Utbildning av förtroendevalda, lokalhyra, It-utrustning, möten, opinionsbildande verksamhet.

Not3:

Medel som ej används, avsätts bl.a. för kommande valrörelser.

Not4:

Tidigare medel som avsatts bl.a. för kommande valrörelser.

Bertil Myhrberg, Kassör
Moderaterna Borås Stad

2017-01-23

nya
moderaterna

Granskningsrapport

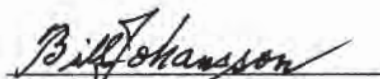
Enligt 11§ ska en av mottagaren utsedd särskild granskare granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet.

Parti: Moderaterna Borås Stad

Perioden avser: 2016-01-01 till 2016-12-31

Nedanstående person är utsedd att granska Moderaterna i Borås Stads redovisning av hur det lokala partistödet har använts för verksamhetsåret 2016.

Den redovisning som inlämnats till Borås Stad från Moderaterna ger en rättvisande bild av hur det lokala partistödet har använts.

Bill Johansson
Utsedd granskare

Nr 20

Utbetalning av partistöd 2017 till Centerpartiet

2017-02-13 Dnr 2017/KS0151 104

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Centerpartiet i Borås har inkommit med en skriftlig redovisning av hur partistödet för år 2016 har använts. Till redovisningen finns ett granskningsintyg bifogat. Fullmäktige skall fatta beslut om att utbetalning av partistöd för 2017 kan ske.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Partistöd till Centerpartiet i Borås för år 2017 kan utbetalas.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson
Kommunstyrelsens ordförande

Göran Björklund
Kommunsekreterare

Granskningsrapport från Centerpartiet i Borås

Gruppledare för fullmäktigegruppen
och ledamot i kommunstyrelsen **Kerstin Hermansson**
Ordförande för kommunkretsstyrelsen **David Hårsmar**
Anställd organisatör deltid **Jan Idehed**
Sekreterare **Karl-Eric Nilsson**
Kassör **Bo Unosson**

Av årsmötet utsedda revisorer har granskat denna rapport
Ann-Britt Boman och **Seth Svensson**.

Diarie nr	Diarieplanbeteckn
BORÅS STAD	
2017 -01- 24	
Kommunstyrelsen	

Intäkter till verksamheten under år 2016

Partistöd från Borås stad	295 207
Kommunkretsens andel av medlemsavgifter	32 970
Bidrag från Riksorganisationen och C:s regionstyrelse	3 000
Bidrag för föreläsare från Studieförbundet Vuxenskolan	5 110
Ers från andra kommunkretsar för utfört arbete av organisatören	2 000
Räntor	672
Lotter (Frikostigt med vinster vid tombolalotterier)	14
SUMMA	338 973

Kommunens bidrag till kurser **Se särskild sammanställning**

Tidigare års överskott av kommunens partistöd har fonderats till 2018 års valrörelse. Tack vare Centerpartiets tidningsaffärer sker ingen överföring av partistödspengar till Centerpartiets distrikt, region eller riksorganisation.

Borås stads partistöd 295 207 har under år 2016 använts till

Information till allmänhet och medlemmar	29 797
Medlemsbladet "Borås Fyrklöver", kampanjer, annonser, hemsida osv.	
Möten, medverkande, hyror, servering m m	7 955
Lön organisatör	59 600
Arbetsgivaravgift	10 247
Centerlokalen Kungsgatan. Hyra, el, försäkring. Kommunkretsens andel	48 329
Övriga utgifter. Inkl avtackningar, till minne.	2 080
Avskrivning inventarier	3 777
Expeditionskostnad, datorer, kopiator,	9 658
Telefon, mobiltelefon, resor.	10 137
Kurser för medlemmar som inte har kommunala uppdrag	6 043
Summa	187 623

Kvarvarande belopp av partistödet 107 584 kr har fonderats till valrörelsen 2018 liksom medlemsavgifter och övriga inkomster.

Ovanstående siffror är kontrollerade och stämmer överens med bokföring och årsbokslut. Räkenskaperna är förda med ordning och verifikationer finnes.

Borås den /81/ 2017

Revisor

Ann-Britt Boman

Revisor

Seth Svensson

Nr 21

Utbetalning av partistöd 2017 till Vänsterpartiet

2017-02-13 Dnr 2017/KS0151 104

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Vänsterpartiet i Borås har inkommit med en skriftlig redovisning av hur partistödet för år 2016 har använts. Till redovisningen finns ett granskningsintyg bifogat. Fullmäktige skall fatta beslut om att utbetalning av partistöd för 2017 kan ske.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Partistöd till Vänsterpartiet i Borås för år 2017 kan utbetalas.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson
Kommunstyrelsens ordförande

Göran Björklund
Kommunsekreterare

Redovisning av kommunalt partistöd utbetalat till Vänsterpartiet i Borås för 2016

2016 års partistöd: 402 555

Partistödets användning som en del av V Borås intäkter framgår av bifogad resultaträkning för perioden 2016-01-01 – 2016-12-31.

Inget partistöd från tidigare år har använts under 2016.

Särskilda kommentarer till resultaträkningen

Kanslistöd V Älvsborg

Av partistödet för 2016 har 63 212 kr utgått som kanslistöd till partidistriktet Vänsterpartiet Älvsborg, vars expedition är förlagd i Borås. Distriktets expedition står för personaladministration av anställda i Borås. Samordning av aktiviteter sker kontinuerligt mellan partidistrikt och lokal partiförening med fokus på utbildningsinsatser för samtliga medlemmar.

Anslag Ung Vänster

Partiföreningen skänker även 10 % av det kommunala partistödet till ungdomsförbundet Ung Vänster Borås enligt kongressbeslut.

Borås 2017-01-12

Jonas Edberg

Kassör, V Borås

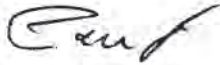
Diarienum	Diarioplanbeteckn
BORÅS STAD	
2017 -01- 26	
Kommunstyrelsen	

Granskningsintyg för Vänsterpartiet Borås

Borås 2017-01-12

I egenskap av på årsmöte utsedd revisor för Vänsterpartiet Borås har vi granskat redovisningen av det kommunala partistödet för 2016.

Vi anser att redovisningen ger en rättvisande bild av hur stödet har använts.

Peter Wiberg
Revisor, V Borås

Brita Forsman
Revisor, V Borås

Resultatrapport

(kr)

Intäkter	2016	2015
Kommunalt bidrag	402 555	391 058
Partiskatt	105 971	103 514
Medlemsavgifter	4 670	6 554
Utbildningsbidrag	27 176	72 048
Övriga intäkter	1 000	0
Summa intäkter	541 372	573 174
Kostnader		
Kanslistöd V Älvsborg	-63 212	-63 212
Anslag Ung Vänster	-40 255	-39 105
Anställda, köpta tjänster	-77 222	-118 720
Lokalhyra	-86 041	-88 356
Övriga lokalkostnader	-15 161	-5 384
Tele- och internetkostnader	-3 548	-9 759
Flyers och kontorsmaterial	-5 073	-13 179
Porto, medlemsutskick & Rött	-5 314	-6 236
Medlemsmöten/interna möten	-7 202	-11 321
Distriktsårskonferens	-2 700	0
Nordkrokens semesterhemsförening	-2 200	0
1 maj och 8 mars	-16 725	-23 208
Borås Pride	-11 345	0
Övrig utåtriktad verksamhet	-2 102	-2 752
Utbildning förtroendevalda	-27 176	-73 137
Bidrag till övriga organisationer	0	-700
Bankkostnader	-1 002	-1 019
Övriga kostnader	-6 645	-11 538
Summa kostnader	-372 923	-467 626
Finansiella intäkter samt avskrivningar		
Ränteintäkter	0	0
Avskrivning inventarier	-6 403	-1 448
Resultat före avsättning	162 046	104 100
Avsättning valfond	-162 046	-104 100
Årets resultat	0	0

Nr 22

Handläggning av tvistiga kommuninterna mellanhavanden

2017-02-13 Dnr 2017/KS0157 108

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Det förekommer stundtals att meningsskiljaktigheter råder kommuninternt mellan två bolag eller två förvaltningar eller mellan bolag och förvaltningar. För att underlätta att sådana interna tvister löses på smidigaste sätt finns behov av en fungerande handläggningsrutin. Under planerings- och uppföljningssamtal hösten 2016 diskuterades frågan och Stadsledningskansliet fick i samband därmed i uppdrag att föreslå handläggningsregler för sådana tvister.

I anledning härav har ett styrdokument upprättats.

Styrdokumentet föreslås gälla samtliga förvaltningar och helägda bolag i Borås Stad.

Styrdokumentet inarbetas i kommande ägarpolicy som efter antagande vid respektive bolags bolagsstämma kommer gälla i respektive bolag.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Styrdokumentet "Handläggning av tvistiga kommuninterna mellanhavanden" ska gälla i händelse av tvistiga frågor i Borås Stad mellan förvaltning och förvaltning, mellan helägt bolag och förvaltning samt mellan helägt bolag och helägt bolag.

Mot beslutet reserverar sig Annette Carlson (M), Kerstin Hermansson (C), Morgan Hjalmarsson (L), Marie Fridén (M), Falco Guldenpfennig (KD) till förmån för Morgan Hjalmarsson (L) yrkande, se bilaga.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson
Kommunstyrelsens ordförande

Svante Stomberg
Kommunchef

ALTERNATIVT BESLUTSFÖRSLAG

Handläggning av tvistiga kommuninterna mellanhavanden.

Det förekommer stundtals att meningsskiljaktigheter råder kommuninternt mellan två bolag eller två förvaltningar eller mellan bolag och förvaltningar. För att underlätta att sådana interna tvister löses på smidigaste sätt finns behov av en fungerande handläggningsrutin.

Under planerings- och uppföljningssamtal hösten 2016 diskuterades frågan och Stadsledningskansliet fick i samband därmed i uppdrag att föreslå handläggningsregler för sådana tvister.

I anledning härav har ett styrdokument upprättats.

Styrdokumentet föreslås gälla samtliga förvaltningar och helägda bolag i Borås Stad. Styrdokumentet inarbetas i kommande ägarpolicy som efter antagande vid respektive bolags bolagsstämma kommer gälla i respektive bolag.

Kommunstyrelsen anser att den näst sista meningen i förelagd rutin ska utgå.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

Styrdokumentet "Handläggning av tvistiga kommuninterna mellanhavanden", där näst sista stycket utgår, ska gälla i händelse av tvistiga frågor i Borås Stad mellan förvaltning och förvaltning, mellan belägt bolag och förvaltning samt mellan belägt bolag och belägt bolag.

För Moderaterna
Annette Carlson

För Liberalerna
Morgan Hjalmarsson

För Centerpartiet
Kerstin Hermansson

För Kristdemokraterna
Falco Guldenpfennig

*Handläggning av tvistiga kommuninterna mellanhavanden**082:1***Handläggning av tvistiga kommuninterna mellanhavanden**

Fastställd av Kommunfullmäktige –

Gäller fr.o.m. -

Vid tvistiga interna mellanhavanden mellan bolag/förvaltningar inom Borås Stads organisationer ska följande handläggning gälla.

Vid tvistiga kommuninterna mellanhavanden skall parterna genom inbördes förhandlingar söka träffa överenskommelse.

Om inte samförstånd kan uppnås ska parterna, utan onödigt dröjsmål, hänskjuta frågan till stadsledningskansliets juridiska enhet för särskilt förlikningsförfarande.

För det fall överenskommelse inte kan uppnås genom särskilt förlikningsförfarande ska juridiska enheten besluta i den tvistiga frågan.

Om endera parten begär det, ska frågan hänskjutas till kommunstyrelsens presidium, bestående av kommunstyrelsens ordförande, förste och andre vice ordförande, för avgörande.

Handläggningsrutinen gäller tvister mellan förvaltning och förvaltning, mellan helägt bolag och förvaltning samt mellan helägt bolag och helägt bolag.

Nr 23

Försäljning av del av Viared 14:19, kv. Haglet, Viared Västra, tomt 8, 9 och 10

2017-02-13 Dnr 2017/KS0159 253

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Ett köpeavtal har upprättats med Borås Bil Viared AB om försäljning av 46 000 kvm av fastigheten Viared 14:19 på Viared Västra. Köpeskillingen utgör 21 850 000 kronor.

Marken säljs grovplanerad. Överlåtelsen villkoras av att köparen senast 2018-03-30 påbörjar byggnation på området. Köparens avsikt med köpet är att etablera en lastvagns- och bilserviceanläggning.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

I enlighet med upprättat köpeavtal sälja 46 000 kvm av fastigheten Viared 14:19 för 21 850 000 kronor till Borås Bil Viared AB.

KOMMUNSTYRELSEN

Tom Andersson
Kommunalråd

Elisabeth Eickhoff
Markchef

KÖPEAVTAL

- Säljare:** Borås Stad
501 80 Borås
Org. Nr.: 212000-1561
- Köpare:** Borås Bil Viared AB
Box 11110
507 11 Borås
Org. Nr.: 559082-2127
- Fastighet:** Säljaren överlåter enligt detta köpeavtal till köparen den del av Viared 14:19 i Borås kommun som markerats på bifogad karta. Areal: 46 000 m².
- Köpeskillning:** Köpeskillingen är
Tjugoenmiljoneråttahundrafemtiotusen/21 850 000:- kronor
- Tillträdesdag:** Tillträde sker 2017-04-14
- Betalning:** Köpeskillingen ska betalas kontant till säljaren senast på tillträdesdagen.
- Byggnadsskyldighet:** Köparen ska senast 2018-03-30 ha börjat bebygga området. Byggnadsskyldigheten anses inte vara uppfylld förrän grundkonstruktionerna till huvudbyggnaden (bottenplatta eller dylikt) är färdiga.
- Säljaren kan, efter skriftlig begäran från Köparen, medge förlängd tid för Köparen att uppfylla Byggnadsskyldigheten, i det fall Köparen inte rimligen kunnat råda över orsaken till förseningen. Skriftlig begäran ska vara Säljaren tillhanda senast en månad innan tidsfristen löpt ut.
- Äganderätten övergår inte på köparen förrän Byggnadsskyldigheten skett och bevis därom tecknats på kommunens avtalsexemplar av tjänsteman på Stadsledningskansliet.
- Byggnadsskyldigheten uppfylld: Datum _____
- _____
Stadsledningskansliet
- Fastighetsbildning:** Säljaren ansöker om fastighetsbildning senast 5 arbetsdagar efter kontraktsdatum och köparen biträder ansökan. Köparen betalar fastighetsbildningskostnaderna.
- Köpebrev/Lagfart** Sedan köpeskillning till fullo erlagts och Byggnadsskyldigheten uppfyllts utfärdar säljaren köpebrev. Lagfart får sökas först när köpebrev utfärdats. Köparen betalar lagfartskostnaden.
- Panträtt, servitut, nyttjanderätt mm:** Området överlåts fritt från inteckningar.

- Upplåtelse av mark för ev. transformatorstation:** Om det behövs en ny transformatorstation för fastighetens elförsörjning har nätägaren rätt att anlägga och bibehålla en transformatorstation jämte erforderliga kablar inom det överlåtna området. Placering sker i samråd mellan köpare och nätägare. Upplåtelsen ska ske på gängse villkor.
- Vatten och avlopp, el mm:** Anslutningsavgifter för vatten och avlopp, el o dyl betalas av köparen enligt den taxa som gäller vid anslutningstillfället. Det åligger köparen att kontakta respektive bolag för att erhålla information om samt tidpunkt, omfattning och villkor för sådana anslutningar.
- Detaljplan:** Köparen har tagit del av gällande detaljplan med planbeskrivning och noga informerat sig om de villkor som gäller beträffande utnyttjande av det överlåtna området och att planavgift kommer att debiteras vid bygglov mm.
- Köparen är införstådd med att Kommunens Samhällsbyggnadsnämnd har i uppdrag att pröva möjligheten att ändra den detaljplan där fastigheten är belägen och att de bestämmelser som reglerar markens utnyttjande kan komma att ändras.
- Utgifter och inkomster:** Säljaren ska fram till och med tillträdesdagen betala samtliga kostnader för det överlåtna området. Efter tillträdesdagen betalas kostnaderna för området av köparen. Motsvarande gäller för eventuella inkomster.
- Områdets skick:** Inför överlåtelsen har säljaren endast grovplanerat marken. För allt annat behov av markplanering svarar köparen. Säljaren överlämnar på tillträdesdagen dokumentation över de av säljaren vidtagna grovplaneringsåtgärderna.
- Köparen har innan tillträdet haft möjlighet att undersöka och besiktiga det överlåtna området. Säljaren har förklarat att det inte finns några utfästelser över markens beskaffenhet utan att det helt ankommer på köparen att vidtaga de mark- och grundundersökningar köparen finner erforderliga för att säkerställa möjligheterna att utföra de bygg- och anläggningsåtgärder som köparen önskar och erhåller tillstånd för. Köparen har förklarat sig införstådd med detta.
- Köparen godtar det skick området befinner sig i vid tillträdet och avstår med bindande verkan från alla anspråk mot Säljaren på grund av fel och brister i det överlåtna området.
- Övrigt:** Köparen är medveten om att det överlåtna området är beläget inom ett verksamhetsområde där utbyggnad av gata, vatten och avlopp, grovplanering mm kommer att fortsätta efter tillträdesdagen. Köparen förbinder sig att tåla de olägenheter (exempelvis damm, vibrationer, buller, försvårad åtkomst) som kan följa därav utan krav på ersättning.

Giltighet:

Avtalet är för sin giltighet beroende av att

- 1) Avtalet godkänns av Kommunfullmäktige i Borås Stad
- 2) Köparen uppfyller Byggnadsskyldigheten (se särskild punkt)

Skulle Avtalet inte komma att gälla på grund av att dessa villkor inte uppfylls ska ev erlagd köpeskillning och ersättning för grovplanering återbetalas (exkl ränta). I övrigt ska ersättningsskyldighet inte föreligga för någon part.

Detta avtal har upprättats i två exemplar varav säljaren och köparen tagit var sitt.

Borås 2017- -

Borås 2017-01-20

Borås Stad
Kommunstyrelsen

Borås Bil Viared AB

Ulf Olsson
Kommunstyrelsens ordförande

Christian Ulmefors
Verkställande Direktör

Elisabeth Eickhoff
Markchef

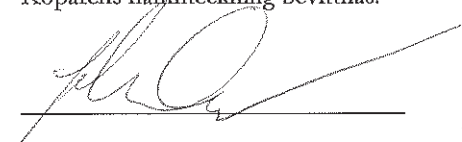
Säljarens namnteckningar bevittnas:

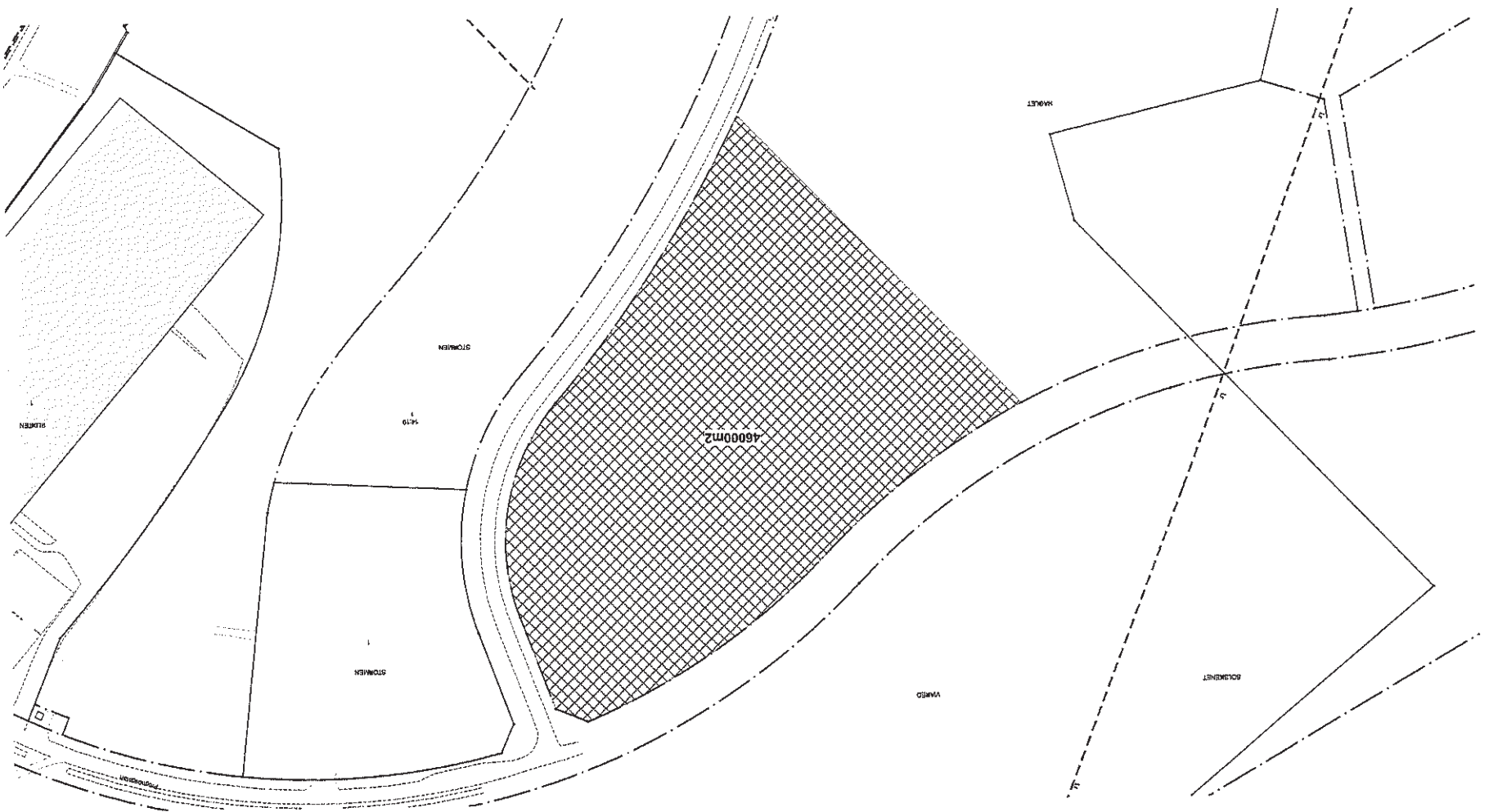

Köparens namnteckning bevittnas:

Hanna Eickhoff Lalvin

Handwritten signature

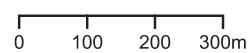

Tomtens läge på Viared Västra

Copyright Borås Stad
Kartredovisningen har ingen
rättsverkan

Skala 1:10000

Nr 24

Beviljande av borgen till Borås Arena AB för en fotbollshall vid Ryda sportfält.

2017-02-13 Dnr 2016/KS0443 821

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Fritids- och folkhälsonämnden föreslår Kommunstyrelsen att tillstyrka ett utökat borgensåtagande till Borås Arena AB med 30 milj kr till totalt 40 mnkr för uppförande av en ny permanent inomhushall vid Ryda sportfält. Bakgrunden är att i samband med att Sjuhäradshallen byggdes om till Gymnastikens Hus och idrottshall för personer med funktionsnedsättningar så beslutade Kommunfullmäktige 2014-02-20 om ett utökat borgensåtagande på 22 milj kr, som dels skulle täcka ombyggnaden av Sjuhäradshallen och dels en överbyggnad över Borås Arena 2 som är konstgräsplanen på grusområdet väster om Borås Arena. Av de 22 milj kr så återstår 10 milj kr som en outnyttjad borgen för överbyggnaden. De övriga 12 milj kr har bekostat ombyggnaden av Sjuhäradshallen.

Den ursprungliga tanken var en Air Dome (upp- och nedmonterbart tält) över fotbollsplanen. Borås Arena AB och IF Elfsborg har nu reviderat sina planer och avser istället att uppföra en permanent inomhushall till en investeringsutgift om ca 40 milj kr. Borås Arena AB och Elfsborg bedömer att detta är det mest fördelaktiga alternativet. Anledningen är en längre avskrivningstid för en permanent hall jämfört med tältet och att drifts- och uppvärmningskostnaderna bedöms som likvärdiga.

Planerna på att placera hallen vid Borås Arena 2 har i det förberedande planarbetet mottagits med stor tvekan av ett flertal förvaltningar och verksamheter i Borås Stad och av den anledningen kom Ryda sportfält upp som ett bättre alternativ. IF Elfsborg och Borås Arena AB har processat förändringen och ser fördelar med att hallen i stället placeras på Ryda sportfält. Placeringen vid Ryda har flera fördelar, området kan "leva upp" under hela året, jämfört med 4-5 månader idag. Hallen kan komma att komplettera andra aktiviteter som sker på platsen. Tillskottet av en fullstor inomhushall ger Borås fotbollsföreningar stora möjligheter att bedriva en ändamålsenlig och meningsfull träning året om. Hallen kommer att få en hög nyttjandegrad under perioden september – april. I hallen finns också möjlighet till andra aktiviteter än fotboll.

Enligt uppgift från Samhällsbyggnadsförvaltningen tillåts att marken på Ryda sportfält får bebyggas med idrottsverksamhet. Det skulle då vara möjligt att bygga fotbollshallen på en av gräsplanerna utan att göra någon planändring. Endast bygglov krävs då.

Kommunstyrelsen har ingen annan uppfattning än Borås Arena AB's och Elfsborgs bedömning att en permanent hall ger ett större mervärde och till en marginellt högre årlig kostnad än ett tält. Principen för driften och den ekonomiska hanteringen av

hallen följer den som gäller för huvudarenan Borås Arena. Borås stad genom sin Fritids- och folkhälsonämnd kommer att förfoga över utnyttjandet och bokningen av anläggningen enligt den utarbetade modell som är etablerad. Fritids- och folkhälsonämnden bedömer att den årliga kostnaden i huvudavtalet kommer att öka med ca 500 tkr i och med tillskottet av denna hall.

I dagsläget har Borås Arena AB en beviljad och utnyttjad kommunal borgen på sammanlagt 91,5 mkr före denna ansökan. Borås Arena AB erlägger ingen borgensavgift för de lån som bolaget upptar vilket är brukligt gentemot föreningslivet. Tidsrymden för hur länge den kommunala borgen gäller följer löptiden för de lån som borgensbeviljandet avser.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Borås Arena AB beviljas en utökad borgen med 30,0 mkr. Det totala borgensåtagandet gentemot Borås Arena AB uppgår då till 131,5 mkr inräknat den tidigare outnyttjade borgen på 10 mkr som nu aktiveras.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olson
Kommunalråd

Magnus Widén
Ekonomichef

§ 6

2017/FF0004 821

Ansökan om utökad borgen för fotbollshall vid Ryda sportfält

I samband med att Sjuhäradshallen konverterades till Gymnastikens Hus och en Idrottshall för människor med funktionsnedsättning så beslutade Kommunfullmäktige, 2014-01-27 dnr 2013/KS0638, om ett borgensåtagande på 22 milj kr, som dels skulle täcka ombyggnaden av Sjuhäradshallen och dels investeringen av ett nytt tält över Borås Arena 2. Tältet på Borås Arena 2 skulle fungera som ett alternativ för vinterträning inomhus i gamla Sjuhäradshallen. Av de 22 milj kr så återstår 10 milj kr som en outnyttjad borgen för hall över Borås Arena 2. De övriga 12 milj kr har bekostat ombyggnaden av Sjuhäradshallen.

Den ursprungliga tanken var en Air Dome (upp- och nedmonterbart tält) över ytan. Borås Arena AB och IF Elfsborg har reviderat sina planer på en tältbyggnad och vill istället bygga en permanent inomhushall till en kostnad av 35 milj kr. Driftkostnaden för den permanenta hallen skiljer sig inte markant från driftkostnaden för en tälthall. Anledningen är en längre avskrivningstid på en permanent hall och att drifts- och uppvärmningskostnaderna bedöms som likvärdiga.

Principen för driften av Borås Arena 2 är densamma som för huvudarenan.

I förslaget till ny hall finns också en läktare med en publikkapacitet på ca 1 200 pers.

Sedan tidigare har Fritids- och folkhälsonämnden sagt ja till ett utökat borgensåtagande, 2016-05-16 § 58, på 25 milj kronor för ändamålet men då var placeringen vid Borås Arena 2. Placeringen av fotbollshallen vid Ryda sportfält innebär troligtvis högre kostnader för markberedningen jämfört med att hallen skulle placeras över Borås Arena 2. Av den anledningen söker nu Borås Arena AB ytterligare 5 milj kr i ett utökat borgensåtagande.

Att placera hallen vid Borås Arena 2 har mottagits med stor tvekan av ett flertal förvaltningar och av den anledningen kom Ryda sportfält upp som ett bättre alternativ. IF Elfsborg och Borås Arena AB har processat förändringen inom föreningen och ser fördelar med att hallen placeras på Ryda.

Beslut

Fritids- och folkhälsonämnden föreslår Kommunstyrelsen att tillstyrka ett ökat borgensåtagande till Borås Arena AB på 30 miljoner kronor för uppförande av en ny permanent inomhushall vid Ryda sportfält. Beslutet förutsätter erforderliga myndighetsbeslut.

Forts.

Forts. § 6

Vid protokollet

Johanna Jönsson
Nämndsekreterare

Tommy Jingfors
Förvaltningschef

Justeras 2017-01-26

Ida Legnemark (V)
Ordförande

Jan Nilsson (SD)

Justeringen tillkännagiven på kommunens anslagstavla 2017-01-27.

Rätt utdraget intygar:

Johanna Jönsson
Nämndsekreterare

Ansökan om utökad borgen för fotbollshall vid Ryda sportfält

Förslag till beslut

Fritids- och folkhälsonämnden föreslår Kommunstyrelsen att tillstyrka ett ökat borgensåtagande till Borås Arena AB på 30 miljoner kronor för uppförande av en ny permanent inomhushall vid Ryda sportfält. Beslutet förutsätter erforderliga myndighetsbeslut.

Sammanfattning

Sedan tidigare har Fritids- och folkhälsonämnden sagt ja till ett utökad borgensåtagande, 2016-05-16 § 58, på 25 milj kronor för ändamålet men då var placeringen vid Borås Arena 2. Placeringen av fotbollshallen vid Ryda sportfält innebär troligtvis högre kostnader för markberedningen jämfört med att hallen skulle placeras över Borås Arena 2. Av den anledningen söker nu Borås Arena AB ytterligare 5 milj kr i ett utökad borgensåtagande.

Att placera hallen vid Borås Arena 2 har mottagits med stor tvekan av ett flertal förvaltningar och av den anledningen kom Ryda sportfält upp som ett bättre alternativ. IF Elfsborg och Borås Arena AB har processat förändringen inom föreningen och ser fördelar med att hallen placeras på Ryda.

Bakgrund

I samband med att Sjuhäradshallen konverterades till Gymnastikens Hus och en Idrottshall för människor med funktionsnedsättning så beslutade Kommunfullmäktige, 2014-01-27 dnr 2013/KS0638, om ett borgensåtagande på 22 milj kr, som dels skulle täcka ombyggnaden av Sjuhäradshallen och dels investeringen av ett nytt tält över Borås Arena 2. Tältet på Borås Arena 2 skulle fungera som ett alternativ för vinterträning inomhus i gamla Sjuhäradshallen. Av de 22 milj kr så återstår 10 milj kr som en outnyttjad borgen för hall över Borås Arena 2. De övriga 12 milj kr har bekostat ombyggnaden av Sjuhäradshallen.

Den ursprungliga tanken var en Air Dome (upp- och nedmonterbart tält) över ytan. Borås Arena AB och IF Elfsborg har reviderat sina planer på en tältbyggnad och vill istället bygga en permanent inomhushall till en kostnad av 35 milj kr. Driftkostnaden för den permanenta hallen skiljer sig inte markant från driftkostnaden för en tälthall. Anledningen är en längre avskrivningstid på en permanent hall och att drifts- och uppvärmningskostnaderna bedöms som likvärdiga.

Principen för driften av Borås Arena 2 är densamma som för huvudarenan.

I förslaget till ny hall finns också en läktare med en publikkapacitet på ca 1 200 pers.

Förvaltningens övervägande

Tillskottet av en fullstor inomhushall ger Borås fotbollsföreningar stora möjligheter att bedriva en ändamålsenlig och meningsfull träning året om. Hallen kommer att få en hög nyttjandegrad under perioden september – april. I hallen finns också möjlighet till andra aktiviteter än fotboll.

Placeringen vid Ryda har flera fördelar, området kan ”leva upp” under hela året, jämfört med 4-5 månader idag. Hallen kan komma att komplettera andra aktiviteter som sker på platsen.

Samverkan

Samverkan om placeringen av en hall vid Ryda kommer att ske med alla de föreningar som finns i området idag.

Bilagor

- 1) IF Elfsborg och Borås Arenas skrivelse.
- 2) Fritids- och folkhälsonämndens protokoll 2016-05-16 § 58

§ 58

2016/FF0062 821

Beviljande av borgen till Borås Arena AB för en fotbollshall över Borås Arena 2

Borås Arena AB vill fullfölja planerna på en övertäckning över Borås Arena 2. Kostnaden är beräknad till 35 milj kr.

I samband med att Sjuhäradshallen konverterades till Gymnastikens Hus och en Idrottshall för människor med funktionsnedsättning så beslutade Kommunfullmäktige, 2014-02-20 § 23, om ett borgensåtagande på 22 milj kr, som dels skulle täcka ombyggnaden av Sjuhäradshallen och dels investeringen av ett nytt tält över Borås Arena 2. Tältet på Borås Arena 2 skulle fungera som ett alternativ för vinterträning inomhus i gamla Sjuhäradshallen. Av de 22 milj kr så återstår 10 milj kr som en outnyttjad borgen för hall över Borås Arena 2. De övriga 12 milj kr har bekostat ombyggnaden av Sjuhäradshallen.

Den ursprungliga tanken var en Air Dome (upp- och nedmonterbart tält) över ytan. Borås Arena AB och IF Elfsborg har reviderat sina planer på en tältbyggnad och vill istället bygga en permanent inomhushall till en kostnad av 35 milj kr. Driftkostnaden för den permanenta hallen skiljer sig inte markant från driftkostnaden för en tälthall. Anledningen är en längre avskrivningstid på en permanent hall och att drifts- och uppvärmningskostnaderna bedöms som likvärdiga.

Principen för driften av Borås Arena 2 är densamma som för huvudarenan. I förslaget till ny hall finns också en läktare med en publikkapacitet på ca 1 200 pers.

Tillskottet av en fullstor inomhushall ger Borås fotbollsföreningar stora möjligheter att bedriva en ändamålsenlig och meningsfull träning året om. Hallen kommer att få en hög nyttjandegrad under perioden september – april. I hallen finns också möjlighet till andra aktiviteter än fotboll.

Beslut

Fritids- och folkhälsönämnden föreslår Kommunstyrelsen att tillstyrka ett ökat borgensåtagande till Borås Arena AB på 25 milj kr för uppförande av en ny permanent inomhushall över Borås Arena 2. Beslutet förutsätter erforderliga myndighetsbeslut.

Vid protokollet

Johanna Jönsson
Nämndsekreterare

Tommy Jingfors
Förvaltningschef

Justeras 2016-05-23

Ida Legnemark (V)
Ordförande

Ulla-Britt Möller (S)

Forts.

Forts. § 58

Justeringen tillkännagiven på kommunens anslagstavla 2016-05-24.

Rätt utdraget intygar:

Johanna Jönsson
Nämndsekreterare

Till: Borås Stad/Fritids och Folkhälsonämnden

Datum: 2016-12-30

Från Borås Arena AB/Michael Ekberg

FRAMSTÄLLAN:

Borås Arena AB har 2016-05-09 ansökt om en utökad borgen med 25 mkr (10 mkr är beviljade sedan tidigare) för att bygga en permanent inomhushall istället för en tältbyggnad över Borås Arena 2.

Vi har förstått sedan dess att det finns vissa komplikationer och också önskemål från Borås Stad att hitta en annan placering vilket gör att Borås Arena AB är nu villiga att revidera sin önskan om placering och istället placera hallen på det s.k Rydaområdet.

I samband med detta önskar Borås Arena AB att utöka borgensåtagandet med 30 mkr. Anledningen till detta är att kostnaden för att etablera vid Ryda är troligtvis dyrare än vid Ålgårdsplan. Markförhållandena är oklara och vi har för avsikt att göra en geologisk undersökning för att klargöra var och hur hallen kan etableras.

Att tillägga är att de befintliga omklädningsrum som idag finns idag på Rydaområdet behöver en rejäl upprustning samt att framkomligheten behöver ses över.

IF Elfsborg bedriver idag sin ungdomssektion med ca 13 lag och 250 ungdomar men Borås Arenas ambition är att bjuda in de övriga föreningar som finns i området för att tillgodose de behov som finns.

Med vänlig hälsning

Michael Ekberg

Nr 25

Svar på motion av Annette Carlson (M), Morgan Hjalmarsson (L), Kerstin Hermansson (C), och Falco Guldenpfennig (KD): Minska matsvinnet i äldreomsorgen!

2017-02-13 Dnr 2013/KS0412 739

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Annette Carlson (M), Morgan Hjalmarsson (L), Kerstin Hermansson (C), och Falco Guldenpfennig (KD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2013-05-23 inlämnat rubricerad motion.

I motionen föreslås att Borås Stad ska ta fram en plan för att minska matsvinnet i äldreomsorgen.

Borås Stad bedriver idag ett framgångsrikt arbete att minska matsvinnet i våra skolor. Det är glädjande att Borås Stads skolor har ett lyckosamt arbete med kökspersonal, elever och lärare. Men det är inte bara skolorna som producerar mer mat än vad som äts upp. Flera andra kommunala verksamheter slänger också mycket mat, däribland äldreomsorgen. Matsvinn är ett stort och onödigt slöseri. Det är ett slöseri med våra gemensamma ekonomiska resurser. Beräkningar från Miljökontoret visar att Borås Stads skolor slänger mat för 1 miljon kronor under ett läsår. Mat som slängs innebär också en onödig belastning på vår miljö.

För att minska Borås Stads matsvinn vill allianspartier se ett målinriktat arbete för en minskning även i äldreomsorgen. Undersökningar visar att lyckade resultat kräver att man tar ett helhetsgrepp och låter måltiden stå i fokus för all verksamhetsplanering. Ett sådant förhållningssätt leder dessutom till andra positiva följder kring måltiden inom äldreomsorgen. Tänkbara åtgärder är mätning av den mat som slängs, målsättningar för att minska den mängd mat som hamnar i soporna, samt utbildning i råvaruhantering. För att måltiden ska stå i fokus kan utbildning krävas inte bara för kökspersonal, utan även för omsorgspersonal, schemaläggare mfl.

Kommunstyrelsens övervägande

Kommunstyrelsen anser precis som motionärerna att det är viktigt att Borås Stad bedriver ett målinriktat arbete för att minska matsvinnet. En plan för minskat matsvinn är framtagen av Stadsdelsnämnden Väster och följs från och med hösten 2016. Målet är att minska matsvinnet i stadens offentliga kök inom förskola, skola och äldreomsorg. Varje enhet ska aktivt arbeta med att minska sitt totala svinn samt göra förbättringar från år till år. Planen är tydlig utifrån mål, aktiviteter, ansvar och uppföljning. Kommunstyrelsen tar från 2017 över ansvaret för strategiska och kommunö-

vergräpande frågor inom kost-, lokalvård- och vaktmästeri. Kommunstyrelsen kommer att följa upp Handlingsplan för minskat matsvinn i Borås Stads kök inom förskola, skola och äldreomsorg.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen bifalls.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson
Kommunalråd

Ingegerd Eriksson
Enhetschef

Bilaga: Handlingsplan för minskat matsvinn i Borås Stads kök inom förskola, skola och äldreomsorg.

Handlingsplan för minskat matsvinn i Borås Stads kök inom förskola, skola och äldreomsorg.

Bakgrund

Varje år slängs 120 000 ton mat i svenska restauranger och storkök. När vi slänger mat har jordens resurser som energi, vatten och mark används helt i onödan.

Om Sveriges matavfall kan minska med 20 procent beräknas den samhällsekonomiska nyttan bli mellan 3,2 – 5,7 miljarder kronor per år, motsvarande cirka 70 miljoner måltider.

Det är alltså en ekonomisk fråga, minskat matsvinn innebär stora kostnadsbesparingar, pengar som man kan använda till att köpa bättre råvaror för att höja kvalitén och öka de ekologiska inköpen.

Det uppstår olika sorters matsvinn i restaurangerna:

Tallrikssvinn

Tallrikssvinn är den mat som läggs på tallriken, men inte äts upp, utan kastas. Orsaken till detta kan bero på omständigheter som stress, attityd hos våra gäster och miljön i matsalen. Under åren 2012-2014 genomfördes ”Är du Matsmart?”, en tävling mellan grundskolorna som syftar till att minska mängden tallrikssvinn. Resultatet från detta projekt visar att vägning av tallrikssvinn utan gästernas vetskap var snittet 28 g svinn/portion och under uppmärksammade vägning av tallrikssvinn var snittet på 15 g svinn/portion.

Serveringssvinn

Serveringssvinn är matsvinnet som uppstår i samband med serveringen och kan bero på många olika orsaker. På grund av livsmedelslagstiftning får mat som varit ute i servering inte tas om hand utan måste kastas. För att minska mängden som hamnar i soptunnan är planering och val av kantinstorlekar några av de saker som spelar stor roll.

Borås Stad var med i projektet ”Minska överproduktionen i Storkök”, som drevs av SP Food and Science, där man bland annat tittade på serveringssvinnet. I rapporten från detta projekt framkom att det är många faktorer som påverkar och att man behöver samarbeta med kärnverksamheten för att förbättra schemaläggning samt öka förståelsen. Egna rutiner i köket är en viktig faktor som är av stor betydelse för att kunna minska serveringssvinnet. Man bör inte enbart mäta minskning i procent utan även mäta i enheten kg serveringssvinn per dag.

Produktionssvinn

Produktionssvinn är det matsvinn som uppstår i köket under produktionen.

Lagringsvinn är medräknat i produktionssvinn i denna handlingsplan och avser livsmedel som kasserats pga. att det inte längre anses fullgott vilket bl.a. kan bero på felaktig förvaring, brusten kylkedja eller att sista förbrukningsdag har passerats.

Rätt temperatur vid förvaring är avgörande för hållbarheten. Passerat bäst-före-datum innebär inte automatiskt att maten är dåligt och behöver slängas under förutsättning att den är fullgod. Bra ordning och planering i köket är andra faktorer som är viktiga för att minska produktionssvinnet.

Mål

Målet är att minska matsvinnet i våra offentliga kök inom förskola, skola och äldreomsorg. För att kunna nå detta mål behövs ökad medvetenheten hos personalen kring vilka faktorer som är bidragande orsaker till matsvinnet. Köken har olika utgångslägen och förutsättningar vilket gör att det behöver sättas individuella mål per enhet och inte enbart övergripande generella mål. Varje enhet ska aktivt arbeta för att minska sitt totala svinn samt göra förbättringar år för år.

Åtgärd och Ansvar

Vad <i>Vad ska göras?</i>	När <i>När ska det ske/när är klart?</i>	Vem <i>Vem ansvarar?</i>	Uppföljning <i>När och hur ska uppföljning ske?</i>
Utbildning/information för personalen i köken kring matsvinn.	VT 2017	Verksamhetschef Kost Verksamhetsutvecklare	HT 2017
Ta fram en nulägesrapport genom en första mätning.	VT 2017	Verksamhetsutvecklare Enhetschef	VT 2017
Genomföra årliga aktiviteter på temat matsvinn tillsammans med kärnverksamheten.	Löpande 1 ggr/år	Verksamhetschef Kost Verksamhetsutvecklare	Årsredovisning
Skapa bättre rutiner tillsammans med kärnverksamheten kring schemaläggning av mattider, flöden samt rapportering av frånvaro.	VT 2017	Enhetschef Kost Ansvarig kock Rektor/Förskolechef	Årsredovisning
Se över och förbättra arbetsrutinerna i kök och servering.	Löpande	Enhetschef för kost Kökspersonalen	Löpande av Enhetschef
Förbättra arbete och rutiner med recept och matsedelplanering.	Löpande 2 ggr/år	Verksamhetsutvecklare Matsedelgrupp med köksrepresentanter	
Sätta individuella mål för varje enhet i verksamhetsplanen.	1 ggr/år	Enhetschef för kost Kökspersonalen	Årsredovisning
Mätningar två gånger per år för att följa utvecklingen på respektive enhet.	Löpande vår- och hösttermin	Enhetschef för kost Kökspersonalen	Årsredovisning

Bilagor till denna handlingsplan:

Bilaga 1, Arbetsrutiner för köken

Bilaga 2, Mätning av matsvinn

Minska matsvinnet i äldreomsorgen!

Borås Stad bedriver idag ett framgångsrikt arbete för att minska matsvinnet i våra skolor. Bland annat har skolorna fått tävla i att minska tallrikssvinnet. Utbildning av kökspersonal sker också.

Det är glädjande att Borås Stads skolor har ett lyckosamt arbete med kökspersonal, elever och lärare. Men det är inte bara skolorna som producerar mer mat än vad som äts upp. Flera andra kommunala verksamheter slänger också mycket mat, däribland äldreomsorgen.

Matsvinn är ett stort och onödigt slöseri. Det är ett slöseri med våra gemensamma ekonomiska resurser. Beräkningar från Miljökontoret visar att Borås Stads skolor slänger mat för 1 miljon kronor under ett läsår. Mat som slängs innebär också en onödig belastning på vår miljö. Matproduktionen påverkar miljön i flera led. För att producera livsmedel som ska bli skolmat krävs åkermark, energi, vatten och ofta kemikalier. Råvaror ska transporteras från bondgård till förädling, sen till butik och sist till den plats där maten lagas. Produktionen har skett helt i onödan när maten slängs. Slutligen upplever de flesta av oss att det finns ett etiskt ansvarstagande i att inte slänga mat.

För att minska Borås Stads matsvinn vill vi allianspartier se ett målinriktat arbete för en minskning även i äldreomsorgen. Undersökningar visar att lyckade resultat kräver att man tar ett helhetsgrepp och låter måltiden stå i fokus för all verksamhetsplanering. Ett sådant förhållningssätt leder dessutom till andra positiva följder kring måltiden inom äldreomsorgen. Tänkbara åtgärder är mätning av den mat som slängs, målsättningar för att minska den mängd mat som hamnar i soporna, samt utbildning i råvaruhantering. För att måltiden ska stå i fokus kan utbildning krävas inte bara för kökspersonal, utan även för omsorgspersonal, schemaläggare mfl.

Med anledning av ovanstående föreslår vi Kommunfullmäktige besluta att:

- *Ta fram en plan för hur Borås Stad ska minska matsvinnet i äldreomsorgen.*

Annette Carlson (M)

Morgan Hjalmarsson (FP)

Kerstin Hermansson (C)

Falco Guldenpfennig (KD)

Nr 26

Svar på motion av Björn Qvarnström (SD) och Patric Silfverklinga (SD); Mobil- och surfplatteförbud i grundskolan

2017-02-13 Dnr 2016/KS0208 609

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Björn Qvarnström (SD) och Patric Silfverklinga (SD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2016-02-25 inlämnat rubricerad motion.

I motionen föreslås:

Att: man i Borås stads grundskolor inför mobil- och surfplatteförbud på prov under 1 termin för att sedan utvärdera förbudet. Självklart undantag för när dessa används i utbildningen på prov med analys och en redovisning för Kommunfullmäktige

Att: man tillskriver Borås stads friskolor en rekommendation att införa mobil och surfplatteförbud på prov under 1 termin för att sedan utvärdera förbudet. Självklart undantag för när dessa används i utbildningen på prov med analys och redovisning för Borås Stad.

Motionen har varit remitterad till Stadsdelsnämnderna samt till Ungdomsrådet

Sammanställning av inkomna remissvar, se bil.

Ärendet

Stadsdelsnämnderna avstyrker motionen. Majoriteten av ledamöterna i ungdomsrådet ställer sig bakom förslaget.

Stadsdelsnämnderna har i sina remissvar hänvisat till Skolverkets vägledning angående trygghet och studiero, där det bland annat anges att regler bör skapas på skolan tillsammans av elever, lärare och rektorer. Nämnderna anger även att möjligheten att införa förbud på enskilda skolor redan finns då Skollagen ger skolor rätt att vidta disciplinära åtgärder om eleverna inte får trygghet och studiero.

Ungdomsrådet har i sitt remissvar lyft både positiva och negativa aspekter och konsekvenser av ett mobil – och surfplatteförbud.

Kommunstyrelsens övervägande

Kommunstyrelsen konstaterar att det, enligt Skollagen 5 kap, 5 § och Skolverkets juridiska vägledning, är rektors ansvar att besluta om ordningsregler för sin skolenhet. Ordningsreglerna ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje

skolenhet. Det innebär att Kommunfullmäktige inte kan besluta om att skolorna ska införa ett förbud i enlighet med intentionerna i motionen. Med hänvisning till Skollagens bestämmelser är det inte heller aktuellt att tillskriva de fristående skolorna.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen avslås.

Mot beslutet reserverar sig Morgan Hjalmarsson (L) till förmån för sitt yrkande (Bilaga)

Vidare reserverar sig Patric Silfverklinga (SD) till förmån för Morgan Hjalmarssons (L) yrkande.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson
Kommunalråd

Ingegerd Eriksson
Enhetschef

ALTERNATIVT BESLUTSFÖRSLAG

Svar på motion av Björn Qvarnström (SD) och Patric Silfverklinga (SD): Mobil- och surfplatteförbud i grundskolan

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen förklaras besvarad

Grundskolenämnden rekommenderas ta ett principiellt beslut gällande Borås Stads inställning till mobil- och surfplatteförbud i grundskolan.

För Liberalerna

Morgan Hjalmarsson

ALTERNATIV SKRIVELSE

Kommunfullmäktige

Svar på motion av Björn Qvarnström (SD) och Patric Silfverklinga (SD): Mobil- och surfplatteförbud i grundskolan

Björn Qvarnström (SD) och Patric Silfverklinga (SD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2016-02-25 inlämnat rubricerad motion.

I motionen föreslås:

Att: man i Borås stads grundskolor inför mobil- och surfplatteförbud på prov under 1 termin för att sedan utvärdera förbudet. Självklart undantag för när dessa används i utbildningen på prov med analys och en redovisning för Kommunfullmäktige

Att: man tillskriver Borås stads friskolor en rekommendation att införa mobil och surfplatteförbud på prov under 1 termin för att sedan utvärdera förbudet. Självklart undantag för när dessa används i utbildningen på prov med analys och redovisning för Borås Stad.

Motionen har varit remitterad till Stadsdelsnämnderna samt till Ungdomsrådet

Sammanställning av inkomna remissvar, se bil.

Ärendet

Stadsdelsnämnderna avstyrker motionen, **men uttalar sig positivt om intentionen att barn i skolan borde röra sig mer på rasterna.** Majoriteten av ledamöterna i ungdomsrådet ställer sig bakom förslaget.

Stadsdelsnämnderna har i sina remissvar hänvisat till Skolverkets vägledning angående trygghet och studiero, där det bland annat anges att regler bör skapas på skolan tillsammans av elever, lärare och rektorer. Nämnderna anger även att möjligheten att införa förbud på enskilda skolor redan finns då Skollagen ger skolor rätt att vidta disciplinära åtgärder om eleverna inte får trygghet och studiero.

Ungdomsrådet har i sitt remissvar lyft både positiva och negativa aspekter och konsekvenser av ett mobil – och surfplatteförbud.

Kommunstyrelsens övervägande

Kommunstyrelsen konstaterar att det, enligt Skollagen 5 kap, 5 § och Skolverkets juridiska vägledning, är rektors ansvar att besluta om ordningsregler för sin skolenhet. Ordningsreglerna ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Det innebär att Kommunfullmäktige inte kan besluta om att skolorna ska införa ett förbud i enlighet med intentionerna i motionen. Med hänvisning till Skollagens bestämmelser är det inte heller aktuellt att tillskriva de fristående skolorna.

Däremot kan Kommunfullmäktige uttala en principiell ståndpunkt i frågan. I princip är det enligt Kommunstyrelsens mening fullt rimligt att mobiltelefoner och surfplattor inte ska användas under skoltid på Borås Stads grundskolor. Fördelarna är flera, bland annat minskat stillasittande men också enklare får lärarna att upprätthålla ordningen i klassrummen om mobiltelefoner inte tillåts vara ett störande moment.

Kommunfullmäktige föreslås rekommendera Grundskolenämnden att ta ett principiellt beslut om vilken inställning Borås Stad har till mobiltelefoner och surfplattor i skolan.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen förklaras besvarad

Grundskolenämnden rekommenderas ta ett principiellt beslut gällande Borås Stads inställning till mobil- och surfplattförbud i grundskolan.

KOMMUNSTYRELSEN

MOTION OM MOBIL- & SURFPLATTE FÖRBUD I GRUNDSKOLAN

I dagens moderna samhälle är mobiltelefoner och surfplattor en naturlig del av vardagen. En Internetuppkoppling nästan var vi än befinner oss hjälper oss med allt ifrån stort till smått, från att boka färdtjänst och kontrollera busstidtabellen till uppdatera vår status på olika sociala medier.

Dock finns det en baksida med denna konstanta uppkoppling som är allra tydligast bland våra ungdomar. Under rast, lunch eller kortare pauser i skolan där man tidigare passade på att röra på sig i allt från lek till promenad väljer allt fler att i större utsträckning fortsätta vara stillasittande och istället spendera sin paus med att "surfa" med mobil eller platta.

Detta har visat sig ha mycket negativ inverkan på eleverna som till följd av stillasittandet blir tröttare vilket i sin tur leder till försämrad inlärningsförmåga samt försämrade studieresultat för eleverna.

I en brittisk studie publicerad av Centre for Economic Performance(1) har ett mobilförbud en märkbart positiv inverkan på studieresultatet. Provergebnen för 16-åringar som gick i brittiska skolor som förbjudit mobiltelefoner gick upp med 6,4 procentenheter(2) och enligt studien var det de elever med lägst betyg som höjde sig mest av ett mobilförbud.

Bräckeskolan i Västra Götaland har sedan fredagen den 9e november 2015 infört mobil och surfplatteförbud på prov under skoltid(3) och har redan märkt av positiva resultat. Med hänvisning till ovanstående föreslår Sverigedemokraterna:

Att: man i Borås stads grundskolor inför mobil- och surfplatteförbud på prov under 1 termin för att sedan utvärdera förbudet. Självklart undantag för när dessa används i utbildningen på prov med analys och en redovisning för Kommunfullmäktige

Att: man tillskriver Borås stads friskolor en rekommendation att införa mobil och surfplatteförbud på prov under 1 termin för att sedan utvärdera förbudet. Självklart undantag för när dessa används i utbildningen på prov med analys och redovisning för Borås Stad.

Sverigedemokraterna i Borås

Björn Qvarnström
Patric Silfverklinga

1. <http://cep.lse.ac.uk/pubs/download/dp1350.pdf>

2. <http://www.theguardian.com/education/2015/may/16/schools-mobile-phones-academic-results>

3. <https://www.gp.se/nyheter/goteborg/1.2870302-barnen-slutade-leka-reaktor-infor-mobilforbud>

Motion om mobil- och surfplatteförbud i grundskolan

Inkomna yttranden i sammanfattning

Stadsdelsnämnden Norr

Stadsdelsnämnden Norr avstyrker remissen: ”Motion om mobil- och surfplatteförbud i grundskolan”.

Nämndens yttrande i sammanfattning

Stadsdelsnämnden Norr anser att det finns kopplingar mellan ökad aktivitet och rörelse och höjda studieresultat. Stadsdelsnämnden Norr anser dock inte att det finns behov av att skapa ett generellt förbud då detta inte gynnar elevers utveckling till socialt ansvarstagande medborgare.

Att införa mobilförbud för skolan kommer knappast att lösa skolproblemen. Det de föreslagna mobilrestriktionerna skulle kunna leda till att det byggs ytterligare murar mellan elever och lärare, när det behövs byggas broar. Utvecklingen går framåt i samhället och våra barn och unga har en helt annan tillgång till teknik än vad som tidigare varit möjligt. Med detta som bakgrund är det mer motiverat att våra unga ska få möjlighet och utrymme att lära sig hantera och använda tekniken på ett motiverat sätt i undervisningen.

I Skolverkets juridiska vägledning angående trygghet och studiero står följande: *”Grunden för en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero är att alla inklusive elever känner ett gemensamt ansvar för arbetsmiljön. Regler bör således skapas på skolan tillsammans av elever, lärare och rektorer. Rektor har en skyldighet att ta fram egna ordningsregler på skolan som exempelvis kan innehålla förbud mot att använda mobiltelefoner under lektionstid”.*

Eleverna ska ha möjlighet att delta i utformningen av sin lärandemiljö, till exempel genom att medverka i utarbetandet av ordningsregler. Rektor och lärare får ta ifrån en elev ett föremål om det används så att det stör undervisningen. Ett generellt beslut om förbud av mobil och surfplattor fråntar skolorna att skapa en gemensam värdegrund.

Stadsdelsnämnden Norr anser att ett generellt förbud går mot den juridiska vägledning som Skolverket tagit fram angående trygghet och studiero. Möjligheten att införa förbud på enskilda skolor finns redan och Skollagen ger skolor rätt att vidta disciplinära åtgärder om eleverna inte får trygghet och studiero.

Stadsdelsnämnden Väster

Stadsdelsnämnden Väster avstyrker motionen Mobil- och surfplatteförbud i grundskolan.

Sammanfattning

Stadsdelförvaltningen Väster bedömer att ett förbud mot användning av mobiler och surfplattor på skoltid, när de inte används i undervisningssituationen, kan vara positivt. Men för att den här typen av regler ska ge positiv effekt bör de arbetas fram och beslutas i samråd med elever och personal. De behöver också utformas utifrån de specifika förhållandena och behoven som finns på respektive skola. Stadsdelförvaltningen Väster föreslår därför att motionen avstyrks.

Stadsdelsnämnden Öster

Stadsdelsnämnden Öster föreslår att motionen om mobil- och surfplatteförbud i grundskolan avstyrks.

Nämndens yttrande

Stadsdelsnämnden Öster anser att det är önskvärt att elever motionerar mer och ser att det finns kopplingar mellan aktivitet och rörelse, och höjda studieresultat. Stadsdelsnämnden Öster ser däremot inget behov av att skapa ett generellt förbud då detta inte gynnar elevers utveckling till socialt ansvarstagande medborgare.

Då Stadsdelsnämnden Öster anser att mobil- och surfplatteförbud inte bör genomföras för de kommunala skolorna, anser nämnden inte heller att Borås Stad bör tillskriva friskolorna med en rekommendation om mobil- och surfplatteförbud till Borås Stads.

Ungdomsrådet

Borås Stads Ungdomsråd har tagit upp motionen om att införa mobil och surfplatteförbud i grundskolan. Majoriteten av ledamöterna i ungdomsrådet ställer sig bakom förslaget.

Ungdomsrådet anser att frågan är intressant och många tankar väcks vid diskussionen, ledamöterna lyfter både positiva och negativa aspekter och funderar på konsekvenserna av ett förbud. Funderingar som lyfts fram är:

- Det fungerar olika i olika klasser och skolor beroende på hur man arbetar där, det bör vara något som varje klass bestämmer.
- Några av ledamöterna håller med om att mobilanvändningen stör koncentrationsförmågan, man lyfter också att det är ett samhällsproblem som inte bara förekommer på skolan.
- Det lyfts fram att ett mobil och surfplatteförbud skulle leda till att man umgås mer i klasserna.
- Några av ledamöterna har erfarenhet av att ha gått i skola med mobilförbud och tycker det har fungerat bra.
- Många funderingar lyfts kring hur ett förbud ska fungera i praktiken särskilt då surfplattor används i undervisningen och Borås skolor gör stora satsningar på it i undervisning.
- Ledamöterna tycker det är mer motiverat med ett förbud i de yngre klasserna.
- Det lyfts fram att användning av mobil och surfplatta bör vara ett eget ansvar som eleverna tar.
- Några ledamöter tror att det skulle leda till bättre skolresultat.

Majoriteten av ledamöterna tycker att det är positivt att man testat ett mobil- och surfplatteförbud i grundskolan.

Nr 27

Svar på motion av Leif Häggblom (SD): Inför korta lektionspauser

2017-02-13 Dnr 2016/KS0445 609

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Leif Häggblom(SD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2016-05-26 inlämnat rubricerad motion.

I motionen föreslås:

Vi tycker helt enkelt att korta lektionspauser (s.k powerbreaks) ska prövas.

Därför vill vi:

- Att i första hand pröva dessa korta pauser på några av kommunens skolor under en testperiod upp till 3 månader.

Utvärdera sedan denna testperiod, och om utfallet blir positivt applicera fas två.

- Att i andra hand (fas två)införa dessa korta pauser i alla kommuners skolor. Och att föreslå kommunens friskolor att implementera denna metod.

Motionen har varit remitterad till Stadsdelsnämnderna, Utbildningsnämnden samt till Ungdomsrådet

Sammanställning av inkomna remissvar, se bil.

Ärendet

Stadsdelsnämnderna och Utbildningsnämnden avstyrker förslaget. Borås Stads Ungdomsråd ställer sig bakom förslaget.

I remissvaren anges att korta pauser med olika aktiviteter och rörelse kan öka koncentrationsförmågan och att eleverna blir piggare. Nämnderna bedömer dock att det inte ska införas någon särskild metod för detta. Lärarna ska själva ha möjlighet att anpassa lektionerna efter elevernas och gruppens behov.

Stadsdelsnämnden Norr bedömer dock att rektorer och lärare bör få information om Hälsoverkstadens kartotek för pausrörelser

Ungdomsrådet lyfter i sitt remissvar, några funderingar kring införandet av metoden.

Kommunstyrelsens övervägande

Kommunstyrelsen delar nämndernas bedömning att det är lärare och rektorer som ska bedöma hur lektionerna ska organiseras och att det ska sker utifrån elevernas och klassernas behov. Därmed är det också rektor och lärare som avgör vilka eventuella metoder de vill använda sig av.

Kommunstyrelsen är positiv till att rektorer och lärare, får information om Hälsoverkstadens kartotek för pausrörelser och om andra metoder för att öka elevernas lust och möjlighet att röra sig mera under skoldagen.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen avslås

Mot beslutet reserverar sig Patric Silfverklinga (SD) till förmån för sitt yrkande (Bilaga)

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson
Kommunalråd

Ingegerd Eriksson
Enhetschef

Ärende KU 2

Alternativt besluts förslag

Leif Häggblom (SD): Inför korta lektionspauser

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:
Motionen bifalls.

För Sverigedemokraterna

Patric Silfverklina
Gruppledare SD Borås

Ärende KU 2

Reservation

Sverigedemokraterna reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut i sin helhet och till förmån för eget förslag

För Sverigedemokraterna

Patric Silfverklinga
Gruppledare SD Borås

Motion: Inför korta lektionspauser

Att sitta still och lyssna är inte alltid så lätt, och ska man dessutom försöka bibehålla koncentrationen så behöver hjärnan syre och kroppen är i behov av rörelser. Skolan är idag en plats där kanske koncentrationen är som störst, men trots detta prioriteras inte idrott och fysisk motion mer än fåtal tillfällen per vecka. Kanske svaret finns i skolans/kommunens ekonomi och tidsplan, där marginalerna är små.

Hur skulle däremot skolan/kommunen resonera om det fanns ett sätt som:

- På ett tidseffektivt sätt bidrar till mer fysik, utan att kosta något? Och som ger piggare elever som lär sig mera!

Ni har säkert alla suttit på flertalet långa möten och bara längtat till en paus. Det har säkert hänt att ni nickat till och kanske t.o.m sovit.

Men ibland finns det kloka talare, lärare eller kollegor på mötet som uppmuntrat till att ni ska utföra nån slags rörelse för att på så sätt syresätta hjärnan samt få upp blodcirkulationen.

Att få korta pauser är för alla ett måste, och att det kan åtgärdas med så små medel borde vara en grund att pröva detta i våra skolor.

Hälsoverkstaden har utvecklat ett pausrörelsekartotek där förslag på rörelser/aktiviteter finns att tillgå.

Ni kan här läsa vad folkhälsan skriver om motion för barn: <https://shar.es/1jafYa>

Genväg till hälsoverkstadens kartotek för pausrörelser:

<http://www.folkhalsan.fi/Global/VarVerksamhet/UngOchSkola/SkolanOchHalsan/Halsoverkstaden/Pausrörelsekort2.pdf>

Vi tycker helt enkelt att korta lektionspauser (s.k powerbreaks) ska prövas.

Därför vill vi:

- Att i första hand pröva dessa korta pauser på några av kommunens skolor under en testperiod upp till 3 månader.

Utvärdera sedan denna testperiod, och om utfallet blir positivt applicera fas två.

- Att i andra hand (fas två)införa dessa korta pauser i alla kommuners skolor. Och att föreslå kommunens friskolor att implementera denna metod.

Leif Häggblom Sverigedemokraterna

Motion: Inför korta lektionspauser

Inkomna yttranden i sammanfattning

Stadsdelsnämnden Norr

Stadsdelsnämnden Norr avstyrker remissen.

Nämndens yttrande i sammanfattning

Stadsdelsnämnden Norr anser, liksom motionären, att korta pauser med olika aktiviteter kan öka koncentrationsförmågan och att eleverna blir piggare.

Stadsdelsnämnden Norr anser dock inte att det ska finnas ett generellt pausprogram eller en särskild metod som ska införas på Borås Stads skolor. Lärarna på Borås Stads skolor ska ha möjlighet att anpassa pausaktiviteter utifrån de grupper och de enskilda elever de har i sin undervisning. Nämnden bedömer dock att rektorer och lärare bör få information om Hälsoverkstadens kartotek för pausrörelser.

Stadsdelsnämnden Väster

Stadsdelsnämnden Väster avstyrker motionen

Sammanfattning

Stadsdelsförvaltningen Väster bedömer att det inte finns ett behov av att införa korta pauser som en metod på Borås Stads skolor då det är betydelsefullt att varje lärare har friheten och flexibiliteten att själv anpassa lektionerna efter elevernas och gruppens behov. Förvaltningen bedömer också att det idag finns en stor förståelse och kunskap kring elevernas behov av rörelse och variation i undervisningen. Stadsdelsförvaltningen Väster föreslår utifrån detta att motionen avstyrks.

Stadsdelsnämnden Öster

Stadsdelsnämnden Öster avstyrker motionen.

Nämndens yttrande

Stadsdelsnämnden Öster anser i likhet med motionären att pauser med rörelse kan vara ett sätt att underlätta elevernas möjlighet till koncentration och att det medför piggare elever. Stadsdelsnämnden anser dock att det är upp till varje lärare, skola och rektor att fatta beslut om när och hur korta lektionspauser bör genomföras.

Dagens undervisning bygger på individualisering, där läraren ska anpassa undervisningssituationen för varje enskild elev. Stadsdelsnämnden Öster anser därför att det är fel att genomföra generella regler. Det bör vara upp till den enskilde läraren att avgöra när och hur korta lektionspauser ska användas och detta ska ske utifrån den enskilda elevens individuella behov.

Stadsdelens lärare är medvetna om betydelsen av rörelse och använder redan idag korta lektionspauser som ett aktivt verktyg för att eleverna ska nå ett bättre studieresultat. Detta hanteras utifrån den enskilda situationen mellan lärare och elev, alternativt lärare och klass. Stadsdelsnämnden Öster avstyrker därmed motionen.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden avstyrker förslaget.

Nämndens yttrande i sammanfattning

Utbildningsnämnden har tagit del av motionen om att införa korta lektionspauser i skolan för att göra rörelseövningar.

Utbildningsnämndens uppfattning är inom nämndens verksamheter tillämpas en variation i såväl arbetssätt som arbetsformer vilket leder till att eleverna naturligt rör sig under lektionspassen och att undvika stillasittande.

Ungdomsrådet

Borås Stads Ungdomsråd ställer sig bakom förslaget.

Ungdomsrådet tycker att förslaget är positivt och håller med om att korta pauser skulle öka energin i klassrummen. Ungdomsrådet lyfter dock några funderingar kring införandet av metoden. Frågor kring lektionstid uppstår, kommer lektionerna behöva förlängas för att hinna med pauser? Hur kommer det tas emot i skolorna? Ungdomsrådet tycker att det är bra att metoden först prövas på några skolor och utvärderas

Nr 28

Svar på motion av Morgan Hjalmarsson (L) och Bengt Wahlgren (L): Lyft fram hus med historia

2017-02-13   Dnr 2016/KS0651 042

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Morgan Hjalmarsson (L) och Bengt Wahlgren (L) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2016-09-28 inlämnat rubricerad motion.

I motionen föreslås att särskilt intressanta byggnader lyfts fram genom att byggnadernas historia och arkitektoniska värden framhålls för boråsarna, för turisterna och för andra besökare.

För att uppnå detta på ett enkelt sätt föreslår motionärerna att lämpligt utformade skyltar med relativt kort text och en QR-kod för digital information sätts upp på de hus som blir aktuella. Vidare föreslår motionärerna att finansieringen av detta projekt, som kan beräknas kosta ca 50000 kr per år under en treårsperiod, kan ske genom att man tar i anspråk motsvarande medel ur Samhällsbyggnads-nämndens överskott.

Motionen har varit remitterad till Samhällsbyggnadsnämnden och Kulturnämnden. Båda nämnderna tillstyrker motionen.

Kulturnämnden är positiv till förslaget med tillägget att den uppskattade kostnaden på 50 000 kr per år under en tre-årsperiod bör kompletteras med en årlig driftkostnad. Erfarenheten säger att denna typ av informationsskyltar med jämna och ojämna mellanrum måste bytas ut eller rengöras på grund av klimatpåverkan eller annan åverkan. Det bör också övervägas om QR-kod är den bästa kompletterande informationen. Kanske en nedladdningsbar app är bättre. Förutom historiska intressanta byggnader, som kan återfinnas i hela Borås Stad, föreslår Kulturnämnden att även byggnader eller miljöer av yngre datum kan bli aktuella för skyltning, det kan till exempel gälla nytillkomna arkitektoniskt intressanta objekt.

Samhällsbyggnadsnämnden anser att det är positivt att öka kunskapen om och intresset för bebyggelsen i Borås Stad. Genom att bibringa boråsare, turister och andra besökare kunskaper om den byggda miljön, dess historia och utveckling finns tillfälle att skapa ett engagemang för stadsbyggnadsfrågor. Detta engagemang ökar möjligheterna att skapa attraktiva områden där människor vill verka och bo. Detta arbete bör framgångsrikt kunna genomföras i samarbete med Kulturnämnden.

Kommunstyrelsen anser att idén om att lyfta fram hus med historia är bra och föreslår därför att Samhällsbyggnadsnämnden och Kulturnämnden samarbetar kring genomförandet av motionärernas förslag. När det gäller val av teknisk lösning och

vilka byggnader som ska lyftas fram har inte Kommunstyrelsen någon uppfattning utan det arbetet är lämpligt att Samhällsbyggnadsnämnden och Kulturnämnden utför.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen bifalles

KOMMUNSTYRELSEN

Ton Andersson
Kommunalråd

Magnus Widén
Ekonomichef

Borås 2016-09-26

Motion ”Lyft fram hus med historia”

Borås har till stora delar en intressant stadsbebyggelse, där enskilda byggnader kan lyftas fram och bl.a. deras historia och arkitektoniska värden kan framhållas för boråsarna, för turisterna och för andra besökare.

För att uppnå detta på ett enkelt sätt föreslår vi att lämpligt utformade skyltar med relativt kort text och en QR-kod för digital information sätts upp på de hus som blir aktuella. Stadsantikvarien bör få i uppdrag att göra urval och författa texter.

Finansieringen av detta projekt, som kan beräknas kosta ca 50000 kr per år under en treårsperiod, kan ske genom att man tar i anspråk motsvarande medel ur Samhällsbyggnadsnämndens överskott.

Morgan Hjalmarsson
Liberalerna

Bengt Wahlgren
Liberalerna

Yttrande över motionen ”Lyft fram hus med historia”

Kommunstyrelsens diarienummer: 2016/KS0651.

Beslut

Kulturnämnden tillstyrker motionen ”Lyft fram hus med historia” med beaktande av vissa synpunkter.

Kulturnämndens yttrande i sin helhet

Morgan Hjalmarsson och Bengt Wahlgren, båda Liberalerna, har i motion till Kommunfullmäktige föreslagit att informationsskyltar sätts upp på särskilt utvalda hus som ett sätt att lyfta fram Borås historiska och arkitektoniska bebyggelsehistoria.

Kulturnämnden är positiv till förslaget med tillägget att den uppskattade kostnaden på 50 000 kr per år under en tre-årsperiod bör kompletteras med en årlig driftkostnad. Erfarenheten säger att denna typ av informationsskyltar med jämna och ojämna mellanrum måste bytas ut eller rengöras på grund av klimatpåverkan eller annan åverkan. Det bör också övervägas om QR-kod är den bästa kompletterande informationen. Kanske en nedladdningsbar app är bättre.

Förutom historiska intressanta byggnader, som kan återfinnas i hela Borås Stad, föreslår Kulturnämnden att även byggnader eller miljöer av yngre datum kan bli aktuella för skyltning, det kan till exempel gälla nytillkomna arkitektoniskt intressanta objekt. I allt övrigt tillstyrks motionen.

KULTURNÄMNDEN

Sara Andersson
Ordförande

Eva-Lotta Franzén
Kulturchef

Remiss: Motion ”Lyft fram hus med historia”

Kommunstyrelsens diarienummer: 2016/KS0651

Nämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden tillstyrker motionen.

Nämndens yttrande

Samhällsbyggnadsnämnden har mottagit en motion av Morgan Hjalmarsson (L) och Bengt Wahlgren (L) på remiss. Motionen föreslår att lämpligt utformade skyltar med relativt kort text och en QR-kod för digital information sätts upp på hus med historiskt eller arkitektoniskt värde. Syftet är att lyfta fram enskilda byggnader för boråsarna, för turisterna och för andra besökare.

Samhällsbyggnadsnämnden anser att det är positivt att öka kunskapen om och intresset för bebyggelsen i Borås Stad. Genom att bibringa boråsare, turister och andra besökare kunskaper om den byggda miljön, dess historia och utveckling finns tillfälle att skapa ett engagemang för stadsbyggnadsfrågor. Detta engagemang ökar möjligheterna att skapa attraktiva områden där människor vill verka och bo. Detta arbete bör framgångsrikt kunna genomföras i samarbete med Kulturnämnden.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar därför att tillstyrka motionen med förslag om att uppdraget genomförs i samarbete med Kulturnämnden.

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Kjell Classon
Ordförande

Rita Johansson
Förvaltningschef

BORÅS STAD

POSTADRESS 501 80 Borås BESÖKSADRESS Stadshuset, Kungsgatan 55
TFN 033-35 70 00 E-POST boras.stad@boras.se WEBBPLATS boras.se